

**Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva,
Školská 4, 031 01 Liptovský Mikuláš**

VÝROČNÁ SPRÁVA 2017

Marec 2017

a) Identifikácia povinnej osoby

Zriaďovateľom Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva (ďalej len „múzeum“) alebo (SMOPaJ) je od roku 1999 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR). SMOPaJ so sídlom na Ul. Školskej 4 v Liptovskom Mikuláši riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ múzea, ktorý je jeho štatutárnym orgánom. Riaditeľa múzea vymenúva a odvoláva minister. Riaditeľ za plnenie úloh zodpovedá štátnemu tajomníkovi II. Riaditeľ ustanovuje do funkcie a odvoláva z funkcie vedúcich zamestnancov, s výnimkou vedúceho ekonomického a prevádzkového oddelenia, ktorých ustanovuje riaditeľ do funkcie na základe výsledku výberového konania. Od roku 2001 je riaditeľkou múzea doc. RNDr. Danko Šubová, CSc. Vedúci oddelení vykonávajú svoju právomoc v rozsahu určenom organizačným poriadkom múzea. Organizačnú štruktúru, pracovnú náplň organizačných zložiek múzea, ich právomoc, pôsobnosť, zodpovednosť a vzájomné vzťahy určuje organizačný poriadok, ktorý vydáva riaditeľ múzea. Práva a povinnosti zamestnancov múzea určuje pracovný poriadok, ktorý vydáva riaditeľ múzea.

Činnosť múzea sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi, ostatnými predpismi platnými v rezorte MŽP SR a ročným plánom hlavných úloh, ktorý schvaľuje Porada vedenia MŽP SR. Plnenie ročného plánu hlavných úloh múzeum sa ročne vyhodnocuje; vyhodnotenie plnenia úloh predkladá písomne riaditeľ múzea MŽP SR.

Múzeum je príspevková organizácia, ktorá je svojím hospodárením napojená na rozpočet MŽP SR. Múzeum hospodári s prostriedkami a dotáciami určenými na výkon činnosti, ktoré sú účelovo viazané a špecifikované v záväzných výstupoch MŽP SR a s prostriedkami získanými z činnosti vykonávanej podľa štatútu. Hospodárenie múzea sa riadi záväznými právnymi predpismi o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií.

IČO organizácie: 361 45 114.

Základné telefonické kontakty:

Riaditeľka múzea: 00421 44 5477217

Úsek riaditeľa: 00421 44 5477211

Informačné centrum, spojovateľka: 00421 44 477230, 5477210

Personalistka: 00421 44 5477216

Útvar archívu a knižnice: 00421 44 5477241

Jaskyniarske oddelenie: 00421 44 5477238

Oddelenie ochrany prírody: 00421 44 5477235

Dokumentačno-historické oddelenie: 00421 44 5477244

Výstavno-propagačné oddelenie: 00421 44 5477219

Ekonomické oddelenie: 00421 44 5477213

Prevádzkové oddelenie: 00421 44 5477223

Vysunuté jaskyniarske pracovisko Košice: 00421 55 6333023

e-mail: smopaj@smopaj.sk

b) Pôsobnosť a strednodobý výhľad

SMOPaJ pôsobí v súlade s rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 15. júna 2006 č. 25/2006-1.6., o vydaní nového znenia zriaďovacej listiny Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v znení dodatku č. 1 a 2 a Organizačného poriadku Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši č. 756/2014 zo dňa 30.07.2014 (ďalej len „organizačný poriadok“) vydanom v súlade s Rozhodnutím riaditeľky múzea č. 759/2014 zo dňa 31.07.2014, ako špecializované múzeum s komplexnou múzejnou dokumentáciou v oblasti ochrany prírody zahŕňajúc okrem chránených území a chránených druhov aj históriu ochrany prírody a jaskyniarstva ako osobitný celok. Pozornosť venuje hlavne oblasti environmentálneho vzdelávania, kde sa venuje tiež špeciálnym otázkam v oblasti ŽP ako sú problematika vôd, klimatických zmien, odpadov, genetických modifikácií. Jeho nosnými úlohami sú:

- vzdelávanie širokej verejnosti v priereze všetkých vekových kategórií od predškolskej kategórie, cez ZŠ, SŠ, VŠ, dospelých po kategóriu seniorov zahŕňajúc aj marginalizované skupiny. Ročne zabezpečuje na objednávky okrem 2 cyklov prednášok z oblasti územnej ochrany a druhovej ochrany v kontexte európskej legislatívy aj množstvo workshopov venovaných tiež zložkám ŽP realizovaných pri príležitosti významných dní ako sú Svetový deň vody, Deň Zeme, Svetový deň životného prostredia a iné. Základnou formou poskytovania vzdelávania v múzeu je však výklad a vzdelávacie programy k expozíciám a výstavám. Od roku 2016 ponúka 55 vzdelávacích programov, z ktorých 35 bolo vytvorených v rámci projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie, ktorý bol podporený z Operačného programu Životné prostredie, a 20 na dopĺňujúce požiadavky zo strany škôl. Múzeum poskytuje do sietí múzeí na Slovensku ako aj odborným organizáciám pri MŽP SR a tiež samotnému zriaďovateľovi putovné výstavy, na ktorých spracovalo hlavné témy z problematiky druhovej ochrany, územnej ochrany, európskej legislatívy, histórie ochrany prírody na Slovensku, speleologického výskumu, histórie jaskyniarstva na Slovensku a problematiky ŽP ako voda, odpady, genetické modifikácie a ďalšie. V roku 2016 sprístupnilo stále expozície Kras a jaskyne Slovenska a Chránená príroda Slovenska po reinštalácii. Múzeum sa aktívne zapájalo do prezentačných aktivít vyhlasovaných ZMS. Múzeum pokračovalo vo výučbe seniorov v rámci Univerzity 3. veku a druhý rok realizovalo aj Detský letný tábor počas letných prázdnin.
- výskum v oblasti neživej i živej prírody je zameraný hlavne na inventarizačný výskum európsky významných území, dokumentáciu antropogénnych vplyvov, speleologický prieskum, základný mineralogický výskum a výskum v oblasti histórie ochrany prírody a jaskyniarstva vrátane archeológie. Výskum je zameraný aj na zbierkotvornú a dokumentačnú činnosť múzea v oblasti jeho špecializácie. Múzeum získalo Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj dňa 04.02.2009 s platnosťou 6 rokov od jeho vydania, ktoré bolo predĺžené dňa 11.04.2016 osvedčením č. 2016-10051/14432:2-15FO na ďalších 6 rokov. Múzeu bol rozhodnutím č. 2016-13738/36118:7-10JO MŠVVaŠ SR schválený program kontinuálneho vzdelávania s názvom Ochrana prírody a krajiny vo výučbe prírodovedných predmetov na základných a stredných školách v rámci ktorého bol realizovaný Metodický seminár pre učiteľov na témy Fotosyntéza a Základy dedičnosti.
- poskytovanie informácií v rámci špecializovaného archívu, ktorý bol pre oblasť ochrany prírody a jaskyniarstvo zriadený pri múzeu v roku 2005 a pracuje pod odbornou metodickou kontrolou MV SR. V rámci tejto služby vedie múzeum 3 databázy: databázu štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny s verejne dostupnými digitálnymi listinami

chránených území, národnú databázu jaskýň a databázy na vyhotovenie archívnych pomôcok (inventáre, katalógy, kartotéky), v ktorej sa nachádzajú informácie o archívnych dokumentoch v správe archívu múzea vzťahujúce sa k histórii ochrany prírody a jaskyniarstva na Slovensku. Pre ústredný orgán múzeum zabezpečuje zápis a všetky zmeny v ŠZ a vypracováva štatistické prehľady. Súčasťou útvaru archívu a knižnice je aj špecializovaná knižnica budovaná hlavne na báze výmeny literatúry vlastných edičných titulov. Katalogizácia knižničných jednotiek sa spracováva v aplikácii ProMuseum – Knižnica a prostredníctvom Slovenskej národnej knižnice aj on-line v integrovanom knižnično-informačnom systéme Virtua. Knižnica tak sprístupňuje informácie o svojom knižničnom fonde v Súbornom katalógu Slovenská knižnica (KSRG3). Múzeum ročne vypracováva speleobibliografiu pre potreby Medzinárodnej speleologickej únie. Služby archívu sú zabezpečované na základe Bádateľského poriadku zo dňa 20.09.2005 a služby knižnice sú poskytované na základe Knižničného a výpožičného poriadku zo dňa 01.08.2005.

- odborná správa zbierok je metodicky koordinovaná SNM Bratislava cez Muzeologický kabinet. Múzeum odborne spracováva zbierkový fond v digitálnej forme v databáze ESEZ 4G a k 31.12.2017 eviduje 118 063 ks zbierkových predmetov (37 774 ev. č.).

- edičná činnosť, v rámci ktorej múzeum vydáva v tlačenej forme 2 odborné recenzované časopisy: Slovenský kras (v rokoch 1958 – 2008 vydávaný ako zborník), najstaršie speleologické periodikum a druhé najstaršie múzejné periodikum na Slovensku, vydávaný 2x ročne a Naturae tutela (v rokoch 1992 – 2008 vydávaný ako zborník), vydávaný 2x ročne. SMOPaJ má záujem o vydávanie oboch odborných časopisov aj naďalej v tlačenej forme, pretože sú zdrojom cennej výmeny informácií a budovania špecializovanej knižnice. Od roku 1993 začalo SMOPaJ vydávať 1x ročne časopis Sinter, v ktorom dokumentuje svoju činnosť. Okrem toho vydáva neperiodické tituly s tematikou OP a jaskyniarstva a propagačné materiály.

Z hľadiska dlhodobých cieľov má múzeum záujem o vytváranie podmienok na zvyšovanie vzdelania pracovníkov odborných oddelení a na skvalitnenie výskumnej činnosti, keďže je jediným vedeckým pracoviskom zameraným na ochranu prírody a jaskyniarstvo v regióne Liptova, príľahlých regiónov a v rámci viacerých oblastí výskumu aj z celoslovenského pohľadu. Z hľadiska kvalitatívneho posunu na úrovni prác verejného špecializovaného archívu ašpiruje múzeum na permanentné dopĺňanie digitalizovaných dokumentov sprístupňovaných širokej verejnosti a v rámci medzinárodnej spolupráce na získavanie a spracovanie dokumentov z územia Maďarska z obdobia Rakúsko-Uhorskej monarchie. Záujem má tiež na udržaní a rozvíjaní aktívneho členstva v medzinárodných organizáciách MUT a ICOM CIMUSET.

c) Rozpočet povinnej osoby

Múzeum hospodáril v roku 2017 s finančnými prostriedkami pridelenými formou bežného transferu vo výške 624 364 €, ktorý bol schválený poradou vedenia MŽP SR dňa 01.02.2017. Rozpočtovým opatrením č. 1/2017 zo dňa 29.03.2017 bol tento rozpočet bežných výdavkov zvýšený o 92 831 €, prostriedky boli určené na rozpočtom nezabezpečené výdavky týkajúce sa udržateľnosti projektov financovaných z fondov EÚ v 2. programovom období 2007 – 2013. Rozpočtovým opatrením č. 2/2017 zo dňa 19.04.2017 bol SMOPaJ poskytnutý bežný transfer v sume 76 000 €, finančný transfer bol určený na rozpočtom nezabezpečené výdavky v súvislosti s realizáciou projektov Environmentálne aktivity v prezentačnej činnosti SMOPaJ a Environmentálne aktivity v edičnej činnosti SMOPaJ. Rozpočtovým opatrením č. 3/2017 zo dňa 02.06.2017 bol rozpočet bežných výdavkov zvýšený o 8 000 €, finančné prostriedky boli určené na plnenie spoločnej úlohy so ŠOP SR a Rozpočtovým opatrením č. 4/2017 zo

dňa 14.07.2017 o 18 330 €, prostriedky boli určené na výdavky spojené so zvýšením limitu výdavkov na mzdy. Rozpočtovým opatrením č. 5/2017 zo dňa 25.10.2017 bol zvýšený bežný transfer o 16 000 € na rozpočtom nezabezpečené výdavky na tovary a služby v roku 2017. Rozpočtovým opatrením č. 6/2017 zo dňa 21.12.2017 bol bežný transfer navýšený o sumu 10 000 €, ktorý bol určený na rozpočtom nezabezpečené výdavky v roku 2017. Sponzorské dary a prostriedky, získané v rámci spolupráce s inými organizáciami predstavovali sumu 1 900 €. Zmluvou č. 1217208U06 s Environmentálnym fondom boli organizácii pridelené finančné prostriedky v sume 94 900 € v záverečnej platbe navýšené o 774 €. V konečnom dôsledku múzeum v roku 2017 hospodáril s prideleným bežným transferom v sume 845 525 €, vlastnými zdrojmi v sume 148 117 €, sumou 95 674 € z Environmentálneho fondu a použitého kapitálového transferu z roku 2016 v sume 13 230 €. V roku 2017 bol MŽP SR vrátený nevyčerpaný kapitálový transfer z roku 2015 vo výške 955 € a z roku 2016 vo výške 6 770 €. V prvom tematickom okruhu úloh PHÚ Koncepcie, programy, metodiky boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 10 137 €. Reálne čerpanie prostriedkov k 31.12.2017 bolo vo výške 12 500 €, čo predstavuje 123 %.

V treťom tematickom okruhu Veda, výskum, výchova a vzdelávanie boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 244 054 €. Reálne čerpanie k 31.12.2017 bolo vo výške 279 763 €, čo predstavuje 115 %.

Vo štvrtom tematickom okruhu Monitoring, informatika a dokumentácia boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 192 151 €. Reálne čerpanie k 31.12.2017 bolo vo výške 211 273 €, čo predstavuje 110 %.

Navýšenie rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 3/2017 v sume 8 000 € bolo z dôvodu spoločnej úlohy na pokyn MŽP SR so ŠOP SR. Úloha bola splnená, pre potreby ŠOP SR – Správy slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši boli zamerané a vyhotovené dokumentácie troch jaskýň: Márnikova diera v Horehronskom podolí s dĺžkou 637 m, Nová Stanišovská jaskyňa v Nízkyh Tatrách s dĺžkou 3 242 m a Hrušovská jaskyňa v Slovenskom krase s dĺžkou 1 139 m. Finančné prostriedky boli použité na mzdy, odvody, cestovné náhrady zamestnancov realizujúcich úlohu.

V piatom tematickom okruhu Edičná činnosť boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 136 440 €. Reálne čerpanie bolo vo výške 121 409 €, čo predstavuje 89%.

V šiestom tematickom okruhu Investičné akcie, budovanie a údržba zariadení boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 106 311 €. Reálne čerpanie bolo vo výške 171 427 €, čo predstavuje 161%. Finančné prostriedky poskytnuté na udržateľnosť projektov boli z toho čerpané vo výške 92 831 €. Boli použité na mzdy a odvody z miezd zamestnancov, ktorých náplň práce súvisí so zabezpečením udržateľnosti projektov v sume 45 531 € a v sume 47 300 € na služby súvisiace s udržateľnosťou projektu ako napr. revízie, skúšky, servis výťahu, zabezpečenie objektu a podobne.

V siedmej časti Spolupráca boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 78 026 €. Reálne čerpanie bolo vo výške 92 845 €, čo predstavuje 118 %.

V ôsmej časti Iné boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 180 845 €. Reálne čerpanie bolo vo výške 221 054 €, čo predstavuje 122 %.

Finančné prečerpania v percentuálnom vyjadrení tematických okruhov sú zdôvodniteľné rozpočtovými opatreniami č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 s použitím vlastných zdrojov a čerpaním z Environmentálneho fondu.

d) Organizačné členenie a personálne otázky

Organizačné členenie v SMOPaJ určuje Organizačný poriadok SMOPaJ. Člení sa na úsek riaditeľa, oddelenie ochrany prírody, oddelenie jaskyniarstva vrátane vysunutého pracoviska v Košiciach, dokumentačno-historické oddelenie, útvar archívu a knižnice, výstavno-propagačné oddelenie, ekonomické oddelenie a prevádzkové oddelenie.

SMOPaJ sa aj v roku 2017 na úseku personálnej práce a odmeňovania zamestnancov riadilo ustanoveniami zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 311/2002 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov v organizácii:

Medzi dôležité aktivity na podporu ľudských zdrojov v SMOPaJ v sledovanom období patrilo aj zvyšovanie odbornej zdatnosti a vzdelanosti zamestnancov a to formou doktorandského štúdia, rigorózných skúšok a krátkodobých kurzov vzdelávania a školení.

Rigoróznou skúškou vykonal 1 zamestnanec, 1 zamestnankyňa sa pripravovala na rigoróznou skúškou, ktorú vykoná v roku 2018, 1 zamestnankyňa ukončí II. stupeň VŠ v roku 2018, 1 zamestnanec pokračuje v doktorandskom štúdiu v roku 2018. Školenia na úseku ekonomiky a personalistiky sa zúčastnili 4 zamestnanci.

Pohyb priemerného počtu zamestnancov v priebehu 2 rokov a stav zamestnancov múzea v sledovanom roku je uvedený v nasledovných tabuľkách:

Stav zamestnancov k 31.12.2017

Rok	Priemerný evidenčný počet zamestnancov	
	prepočítaný	vo fyzických osobách
2015	40,80	41,20
2016	44,60	44,00
2017	44,79	45,00

K 31.12.2017 bol fyzický stav zamestnancov múzea 45. Jedna pracovníčka bola na rodičovskej dovolenke, a 4 miesta zostali z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov neobsadené. V priebehu roka boli prijatí 3 pracovníci, z toho 1 pracovníčka na VO, ktorá ukončila pracovný pomer v skúšobnej dobe k 31.08.2017 a na jej miesto nastúpila nová pracovníčka od 01.09.2018 a 1 pracovník na oddelenie jaskyniarstva. Odišli 2 pracovníci (1 pracovník v skúšobnej dobe k 31.08.2017 a 1 pracovník dohodou k 30.06.2017).

V súlade s Kolektívnou zmluvou bol dodržaný 37 ½ hodinový pracovný týždeň. Začiatok pracovnej doby bol stanovený na 7,30 hod. a koniec pracovnej doby na 15,30 hod. (v tom je zahrnutá ½ hodinová obedná prestávka).

Úlohy požiarnej prevencie a BOZP zabezpečovala firma GAJOS, s. r. o. Liptovský Mikuláš.

Počet a zloženie zamestnancov (fyzicky stav) k 31.12.2017

Pracovné zaradenie	Odbor/pracovné zaradenie	Ukončené vzdelanie	Počet
riaditeľ		vysokoškolské vzdelanie 3.stupňa	1
kurátor	mineralógia	vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	1
kurátor	speleológia	vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	4
kurátor	speleológia	vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	2
kurátor	zoológia	vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	1
kurátor	zoológia	vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
kurátor	botanika	vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
kustód	dokumentátor	stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
kurátor	paleontológ	vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	1
pracovník pre environmentálne vzdelávanie		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
kurátor	biospeleológ	stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
knihovník		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
archivár		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
archivár		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
dokumentátor		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
dokumentátor		stredoškolské vzdelanie s maturitou	3
pracovník pre EV, aranžér		stredné odborné učilište	1
marketingový pracovník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
pracovník		vysokoškolské vzdelanie	1

vnútornej kontroly, archivár		1. stupňa	
technik IS		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
výtvarník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
technický redaktor		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
technický redaktor, BOZP		stredoškolské vzdelanie	1
pracovník informačných systémov		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
účtovník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
pracovník pre VO, projekty		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
mzdová účtovníčka		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
vedúca úseku riaditeľky, prekladateľka		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
ostatní THP		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
ostatní			3
SPOLU			45

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31.12.2017

Vedecká hodnosť	VŠ	Bc.	US	SO + Z
6	18	1	16	4

Priemerná mesačná mzda k 31. 12. 2017

Rok	Priemerná mzda
2015	683,10 €
2016	703,53 €

2017	786,52 €
------	----------

Priemerná mesačná mzda podľa vzdelanosti k 31. 12. 2017

Rok	Pracovníci VŠ	Pracovníci SŠ	Pracovníci SO + Z
2015	702,27 €	592,22 €	403,95 €
2016	703,49 €	638,36 €	387,97 €
2017	752,95 €	687,27 €	531,31 €

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2017

do 20 r.	21 – 30 r.	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 – 60 r.	nad 60 r.
0	3	12	10	17	3

Rodová rovnosť zamestnancov k 31. 12 .2017 (muži)

do 20 r.	21 – 30 r.	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 – 60 r.	nad 60 r.
0	1	4	2	6	0

Rodová rovnosť zamestnancov k 31. 12 .2017 (ženy)

do 20 r.	21 – 30 r.	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 – 60 r.	nad 60 r.
0	2	8	8	11	3

Evidovaný počet žiadostí o zamestnanie bol v sledovanom období 63, z toho 52 žien.

e) Iné

Všetky požiadavky na zabezpečenie dodatočných finančných prostriedkov vo výške 221 161 €, ktorá by mohla ohroziť fungovanie organizácie boli zriaďovateľským orgánom akceptované. Múzeum sa aktívne zapájalo v činnostiach organizovaných ZMS na Slovensku a plnilo si všetky úlohy odbornej správy zbierok, ktoré mu vyplývajú z legislatívy a z metodických usmernení SNM Bratislava. V nárokovateľnej položke na odborné ošetrovanie zbierok a reštaurátorské práce sa stále nedosiahol súlad medzi požiadavkou múzea, aby sa o projekty MK SR zamerané na túto oblasť mohli uchádzať aj špecializované múzeá v pôsobnosti iných ministerstiev, keďže ide o vysoko špecializovanú múzejnú odbornú činnosť.

f) Ciele a prehľad ich plnenia

V časti **KONCEPCIE, PROGRAMY, METODIKY** Plánu hlavných úloh SMOPaJ na rok 2017 boli vypracované:

- Vyhodnotenie Plánu hlavných úloh za rok 2016, SOPBaK MŽP SR, schválené na rokovaní rozšírenej porady vedenia MŽP SR dňa 13.03.2017 v Bratislave, bod 3, uznesenie č. 48;
- Návrh Plánu hlavných úloh na rok 2018, SOPBaK MŽP SR, schválený na 25. rokovaní rozšírenej porady vedenia MŽP SR dňa 11.12.2017, bod 8, uznesenie č. 141;
- Ročný výkaz o vede a výskume za rok 2016 vypracovaný v zmysle plnenia spravodajskej povinnosti, zaslaný dňa 07.03.2017 na Štatistický úrad SR Bratislava;
- Elektronický výkaz výskumno-vývojového potenciálu za rok 2016 v rámci zberu dát na SKCRIS Informačný portál o vede a výskume Bratislava zaslaný dňa 01.06.2017.
- Konceptia akvizičnej politiky SMOPaJ pri nadobúdaní predmetov kultúrnej hodnoty. Z dôvodu dlhodobej PN pracovníčky ako aj z dôvodu neukončenia prebiehajúcej diskusie k múzejným štandardom bude úloha dopracovaná postupne v súlade s koncepciou múzejných štandardov. Po schválení bude materiál zverejnený na webovej stránke múzea.

V časti **LEGISLATÍVNE ÚLOHY** neboli plnené žiadne úlohy.

V časti **VEDA, VÝSKUM, VÝCHOVA A VZDELÁVANIE** bolo v oblasti výskumu riešených 6 úloh týkajúcich sa výskumu v oblasti živej i neživej prírody.

• Výskum v oblasti živej prírody pre potreby dokumentácie, vyplývajúci z aktuálnych potrieb ochrany prírody (konzultovaný so ŠOP SR) – terénny výskum NPR Suchá dolina – ÚEV Tatry (SKUEV0307) zameraný na zisťovanie výskytu a stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, chránených druhov a ich biotopov a možných vplyvov v súlade s § 56 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“).

-výskum bol realizovaný na základe rozhodnutia MŽP SR č. 2592/2017-6.3 z 29.03.2017 o povolení výnimky zo zakázaných činností.

Inventarizačný výskum bol zameraný na faunu a flóru bukového, smrekového a kosodrevinového vegetačného stupňa – spoločenstiev reliktných borovicových a smrekovcových lesov, vápnomilných bukových lesov, bukových a jedľovo-bukových kvetnatých lesov, javorovo-bukových horských lesov, vzácnych lipovo-javorových sutinových lesov, čučoriedkových smrečín, kosodreviny, skalných a sutinových spoločenstiev na karbonátovom podklade a trávno-bylinných porastov.

Výsledkom bolo overenie výskytu 83 chránených, endemických a ohrozených druhov flóry a tak isto 35 druhov fauny, uvádzaných v literárnych prameňoch.

V sledovanom období pokračovalo riešenie úlohy terénnym výskumom, ktorý sa realizoval v hrebeňovej časti územia NPR Suchá dolina v úseku Biela skala – Radové skaly – Sivý vrch.

Na území boli vytypované 4 lokality pre monitoring fauny a flóry: lokalita 1 – Biela skala, lokalita 2 – Pod Radovými skalami, lokalita 3 – Radové skaly, lokalita 4 – Sivý vrch.

Súčasťou riešenia úlohy bola fotografická dokumentácia územia: do archívu múzea bolo odovzdaných 198 záberov (flóra 102, fauna 56, krajina a biotopy 40 – lúčne, lesné, skalné).

Zistený bol výskyt chránených, endemických a ohrozených druhov flóry: Biela skala 17, Radové skaly 26, Sivý vrch 31.

Zistený bol výskyt druhov zapísaných v červenom zozname rastlín SR: *Dryas octopetala*, *Salix reticulata*, *Pinguicula alpina* – VU (zraniteľné), *Saxifraga caesia* – LR (menej ohrozené), *Saxifraga wahlenbergii* (západokarpatský endemit) – EN (ohrozené), *Dactylorhiza viridis*, *Dianthus superbus* subsp. *superbus* – NT (takmer ohrozené), lišajník *Xanthoria elegans* na skalách vrcholovej oblasti Sivého vrchu, prvonález huby *Entoloma callirhodon* pre územie SR.

Výskum hmyzu bol realizovaný dvoma metódami: zemnými pascami (živolovkami) a smýkaním bylinného porastu. Chytený hmyz bol na mieste determinovaný podľa determinačných kľúčov. Pre druhy, ktoré nebolo možné určiť na mieste, bola pre dodatočnú determináciu použitá fotodokumentácia. Druhy boli podľa určenia z radov: Saltatoria (*Isophya pyrenaea*), Coleoptera (*Ctenicera cuprea*, *Chrysomela viridis*, *Otiorrhynchus niger*, *Otiorrhynchus morio*, *Pterostichus pilosus*, *Oreina alpestris*, *Carabus violaceus*, *Carabus coriaceus*, *Carabus granulatus*, *Liparus glabrirostris*, *Rutpela maculata*, *Ips typographus*).

Podľa počtu druhov bolo určených: Saltatoria 1 druh, Coleoptera 12 druhov, Hymenoptera 3 druhy, Diptera 1 druh, Lepidoptera 8 druhov.

Výskum stavovcov v oblasti NPR Suchá dolina sa uskutočnil priamym pozorovaním jednotlivých druhov a ich pobytových znakov. Z plazov (*Reptilia*) boli v danej oblasti zaznamenané tieto druhy: vretenica severná (*Vipera berus*) a jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Z vtákov boli v danej oblasti zaznamenané nasledovné druhy: ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), sluka lesná (*Scolopax rusticola*), krkavec čierny (*Corvus corax*), krivonos smrekový (*Loxia curvirosta*), oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*), kolibkárík čipčavý (*Phylloscopus collybita*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), drozd čierny (*Turdus merula*), ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), vrchárka červenková (*Prunella collaris*), sokol lastovičiar (*Falco subbutea*). Z cicavcov bola podľa pobytových znakov zistená prítomnosť medveďa hnedého (*Ursus arctos*).

V ďalšej etape v súlade s PHÚ na rok 2018 bude terénny výskum zameraný na časť územia NPR Suchá dolina v úseku Solisko, Biela skala, Radové skaly, sedlo Priehyba a Ostrá. Úlohou bude dendrologický výskum a fotodokumentácia lokality zasiahnutej podkôrníkovou kalamitou (Solisko), monitoring na nových lokalitách v hrebeni Sivého vrchu – sedlo Priehyba a Ostrý vrch, ktoré budú dotvárať celkový obraz fauny a flóry územia a tiež doplnenie údajov z vymedzených lokalít Biela skala a Radové skaly.

Výsledky budú doplnené do databázy KIMS.

• Spoločenstvá snehových výležísk ako bioindikátory zmeny klímy na ÚEV Tatry (SKUEVO307) – identifikácia a populačná štruktúra bioindikátorov klimatických zmien na ÚEV Tatry, výskum vplyvu klimatických zmien na biotu na snehových výležískách a prebiehajúcich procesov zmien fytoocenóz.

-výskum bol realizovaný v súlade s § 56 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a na základe rozhodnutia MŽP SR č. 2592/2017-6.3 z 29.03.2017 o povolení výnimky zo zakázaných činností.

V sledovanom období bol terénny výskum realizovaný v závere Veľkej studenej doliny a tiež pri Vyšnom žabom plese v Mengusovskej doline a bol zameraný na vytýčenie trvalých plôch a samotný zber dát v teréne.

Spoločenstvá sú viazané na dlhodobu snehom ovplyvnenú vodorovnú alebo málo sklonenú stanovišťa na kyslom podloží v alpínskom stupni, floristicky sú chudobné, chionofilné, mozaikovitité, zväčša maloplošné, prispôbené extrémnym životným podmienkam. Biotopy sú

vystavené dlhotrvajúcej snehovej pokrývke (8 – 10 mesiacov), veľkému tlaku snehu a majú k dispozícii len krátku vegetačnú sezónu. Osídľované sú najmä machorastami (*Anthelia juratzkana*, *Kiaeria falcata*, *K. starkei*, *Polytrichum sexangulare*) a trávami (*Luzula alpinopilosa* subsp. *obscura*, *Festuca picturata*, *Anthoxanthum alpinum*, *Poa alpina*, *Festuca supina*, *Helictochloa versicolor*), ktoré tvoria husté vankúše. Tiež sú tu zastúpené vlhkomilné lišajníky (*Cladonia bellidiflora*, *Cladonia macrophyloides*). Na rok 2018 je naplánovaný zber dát na vytýčených trvalých výskumných plochách na posúdenie zmien v spoločenstvách snehových výležísk v závere Veľkej studenej doliny a prieskum Mengusovskej a Velickej doliny zameraný na monitoring výskytu snehových výležísk a zaznamenanie populačnej štruktúry v populáciách dotknutých druhov.

Výskum bol realizovaný v spolupráci s Botanickým ústavom SAV v Bratislave.

Výsledky budú doplnené do databázy KIMS.

•Lampenflóra sprístupnených jaskýň SR

-boli odobraté vzorky v 8 jaskyniach (Belianska jaskyňa, Demänovská jaskyňa slobody, Dobšinská ľadová jaskyňa, jaskyňa Domica, Gombasecká jaskyňa, Jasovská jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa a Važecká jaskyňa). Determinované boli zatiaľ druhy z 3 jaskýň (Belianska jaskyňa 28 druhov, kde bol najvyšší počet miest s machmi a najviac druhov, jaskyňa Domica 3 druhy, Ochtinská aragonitová jaskyňa 18 druhov).

Úloha bola realizovaná v spolupráci s Moravským zemským múzeom a ŠOP SR – Správou slovenských jaskýň v súlade s podmienkami rozhodnutia MŽP SR č. 2592/2017-6.3. Determinácia zvyšných vzoriek a odbery z ostatných štyroch jaskýň (Bystrianska jaskyňa, Demänovská ľadová jaskyňa, Harmanecká jaskyňa, jaskyňa Driny) sa uskutočnia v roku 2018.

Výsledky budú doplnené do databázy KIMS.

•Zooarcheologický výskum na lokalite jaskyňa Dúpnica (PP) v NPR Suchá dolina

-bola realizovaná 1. etapa (terénna časť) zooarcheologického výskumu v jaskyni Dúpnica v spolupráci s Krajským pamiatkovým úradom v Žiline. Skúmaná bola 1 sonda. Bolo získaných 121 ks archeologických nálezov. Boli vypracované podklady pre výskumnú dokumentáciu (plány, fotografie, kresby terénnych situácií, prírastkové katalógy nálezov).

•Minerály jaskýň Slovenska pre potreby dokumentácie

Mineralogický, geochemický a geochronologický výskum speleotém (minerálne agregáty a kvaple) bol zameraný predovšetkým na kryogénne formy, ktoré vznikli mrznutím mineralizovaných roztokov priamo v jaskyni v glaciálnych dobách. Na základe doterajších výsledkov datovania a detailného izotopového štúdia ich rôznorodých morfortypov bolo zistené, že sú významnými paleoklimatickými indikátormi, ktoré zaznamenávajú prítomnosť, minimálnu mocnosť a čas ústupu (tavenia) permafrostu. Presné datovanie populácií kryogénnych agregátov v rôznych jaskyniach a ich korelácia voči globálnym klimatickým záznamom (napr. v grónskom ľadovci, v morských sedimentoch a iných) vyžaduje vytvorenie regionálneho paleoklimatického záznamu. Preto sa výskum zamerá aj na izotopové profilovanie a datovanie stalagmitov zo skúmaných jaskýň (s výskytom kryogénnych agregátov) so zámerom získať lokálny medzistupeň v korelácii so spomínanými globálnymi archívmi. Ďalej sa začalo s dlhodobým (4-ročným) monitoringom presakujúcej vody do jaskyne (izotopy ^{18}O a ^{13}C) za účelom zistenia a rekonštrukcie environmentálnych podmienok vzniku skúmaných speleotém a modelovania teplôt ich vzniku (v časovom rozsahu od cca 130 000 rokov až po súčasnosť). Monitorované sú vody na vybraných 3 lokalitách v profile od zrážkovej a pôdnej

vody až po kvapky vody infiltrované do jaskyne, ktoré sa podieľajú na prírastkoch skúmaných stalagmitov.

Výskum bol realizovaný vo vybraných jaskyniach Nízkych Tatier hlavne v modelovej jaskyni Zlomísk, Veľkej Stanišovskej jaskyni v Jánskej doline, v Pustej jaskyni a jaskyni Chladivého dychu v Demänovskej doline a v Slovenskom krase v jaskyniach Nízka sieň, jaskyni Nad zamurovanou a Líščej jaskyni. Bolo vyselektovaných 20 populácií (cca 100 ks) kryogénnych agregátov a zaslaných na U/Th datovanie do Taiwanu.

Časť výsledkov izotopových hodnôt uhlíka a kyslíka (^{13}C a ^{18}O) vybraných morfortypov kryogénnych jaskynných agregátov (160 analýz), z profilov stalagmitov (190 analýz) a zrážkových vôd (20 analýz) nad jaskyňami (Zlomísk, Veľkej Stanišovskej a Líščej diery) bolo prezentovaných na domácich konferenciách: 11. vedecká konferencia Výskum, využívanie a ochrana jaskýň, 25. – 26.10.2017 Liptovský Mikuláš a Geochémia 2017, 06. – 07.12.2017 Bratislava a boli publikované v:

- Orvošová M, Milovský R., Luhová L., Milovská S., Šurka J., 2017: Výskyt a súčasný stav poznatkov o kryogénnych jaskynných karbonátoch na Slovensku. Aragonit, 22/ 2, 68;
- Milovský R., Luhová L., Milovská S., Orvošová M., Šurka J., 2017: História permafrostu v izotopových paleoklimatických archívoch zo slovenských jaskýň;
- Orvošová M. – Ďurišová A. – Milovský R., 2017: Zub Mamuta srstnatého Mammuthus Primigenius (Blumenbach, 1799) a kryogénne kalcity z Čachtickej jaskyne (Malé Karpaty, Slovensko), Slovenský kras, 55/2, 173 – 187.

Geochemické, datovacie a geofyzikálne metodiky výskumu boli realizované v spolupráci s Ústavom vied o Zemi SAV v Banskej Bystrici, Experimentálnej hydrologickej základne Ústavu hydrológie SAV v Liptovskom Mikuláši, Inštitútom environmentálnej fyziky Univerzity Heidelberg Nemecko, Národnou Taiwanskou Univerzitou, Roosevelt Rd, Taipei, Taiwan a Geofyzikálnym Ústavom University Silesia, Katowice, Poľsko.

•Neinvazívny archeologický výskum pravekých hradísk v Demänovskej a Jánskej doline

Boli vypracované podklady pre dopyt po presných morfometrických dátach území Demänovskej a Jánskej doliny v požadovanom rozsahu 40 km². Bol uskutočnený prieskum trhu, z ktorého vyplynulo, že vhodnými dátami z predmetných území bude koncom roka 2017 disponovať NLC vo Zvolene, ktoré malo na rok 2017 plánovaný ich zber za pomoci leteckej techniky a scanera. Morfometrické dáta nám po odtajnení MV SR boli zaslané 11.12.2017 v rozsahu 180 GB. V rámci neinvazívneho výskumu digitálneho modelu reliéfu predmetných území DMR bolo zistené, že dáta získané systémom LIDAR z NLC vo Zvolene obsahujú nové informácie o historickej infraštruktúre a pravekom, stredovekom a novovekom osídlení regiónu. Široké spektrum obsiahnutých informácií tieto dáta predisponuje na široké použitie v ďalších výskumoch a spoluprákach múzea najmä v oblasti archeológie, speleológie, geomorfológie a geografie.

V rámci **Externých workshopov** boli zabezpečené 4 podujatia:

- Detské dni sv. Huberta v Múzeu vo Sv. Antone, 15. – 16.06.2017, boli realizované v spolupráci s Múzeom vo Sv. Antone: poznávanie lebiek lesných cicavcov, poznávanie obojživelníkov a plazov, ukážka preparácie bezstavovcov, tajomné okienko do prírody – určovanie prírodnín hmatom, ukážka techniky lezenia a zlaňovania s možnosťou praktického nácviku (účasť: 2 061).
- V rámci mesiacu Apríl – mesiac lesov, 27.04.2017, boli pre Strednú lesnícku školu v Banskej Štiavnici realizované nasledovné aktivity: poznávanie rastlín, drevín a živočíchov, jaskynná biota

– poznávanie jaskynného hmyzu na základe charakteristických znakov a ich určovanie medzi inými skupinami hmyzu, etológia – správanie sa cicavcov v prírode s ukázkami lebiek a stôp jednotlivých druhov, ukážka techniky lezenia a zlaňovania s možnosťou praktického nácviku (účasť: 900). Boli refundované náklady na PHM.

- V rámci Dňa poľovníckej kynológie, 30.04.2017, organizovanom Obvodnou poľovníckou komorou v spolupráci s Okresným úradom, pozemkovým a lesným odborom v Považskej Bystrici v Lednických Rovniach boli realizované aktivity: lanový rebrík a ukážky jaskyniarskej techniky, ukážky preparátorskej činnosti, poznávanie entomofauny, obojživelníkov a plazov Slovenska, určovanie drevín, určovanie lebiek cicavcov (účasť: 1 500).

- Prezentácia výstavy z cyklu výstav Fragmenty z prírody XV. ročník na tému Čo ukrýva jaskyňa? spojená s 2 prednáškami dňa 13.12.2017, ktoré boli realizované v Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči a Spojenej škole internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči. Výstava bola doplnená popismi v Braillovom písme a zväčšenej čiernotlači a zvukmi (účasť: 63).

V rámci **Výstavnej činnosti** bolo realizovaných 10 výstav, z toho prezentovaných bolo 7:

• Ekofotografia XII. ročník. Medzinárodná súťažná výstava umeleckých fotografií s ekologickou tematikou s účasťou 47 autorov zo Slovenska s počtom 319 prác. Výstava, na ktorej bolo prezentovaných 100 najlepších fotografií bola otvorená vernisážou dňa 16.11.2017 a je verejnosti prístupná do 14.01.2018 (k 31.12.2017 si ju pozrelo 497 návštevníkov).

• Natura 2000. Výstava o súvislej európskej sústave chránených území, ktorej cieľom je chrániť a zachovávať prírodné dedičstvo významné pre celú EÚ. Výstava otvorená vernisážou dňa 10.07.2017 bola verejnosti prístupná do 13.09.2017 (39 návštevníkov).

• Bionika. Výstava o vednom odbore, ktorý využíva princípy živých systémov a ich štruktúr pri aplikácii do konkrétnych technických a technologických zariadení a prírodné štruktúry ako modely a inšpiračné zdroje pri riešení technických problémov. Výstava bola verejnosti prístupná 14.09. – 13.10.2017 (124 návštevníkov).

• Príroda a jej ochrana v priereze času. Výstava venovaná ochrane prírody, využívaní a tvorbe krajiny v historickom priereze so záberom na stredoeurópsky geografický priestor. Výstava bola súčasťou rovnomennej medzinárodnej konferencie. Výstava otvorená vernisážou dňa 17.10.2017 bola verejnosti prístupná do 16.11.2017 (58 návštevníkov).

• Obrázky z prírody. Autorská výstava výtvarných diel s prírodnými motívmi. Výstava otvorená dňa 17.01.2017 (vernisáž 23.01.2017) bola verejnosti prístupná do 31.01.2017 (46 návštevníkov).

• Fragmenty z prírody XV. ročník. Výstava na tému Čo ukrýva jaskyňa? bolo určená predovšetkým pre skupinu slabozrakých a nevidiacich návštevníkov. Bola realizovaná v spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska – Krajské stredisko v Žiline. Výstava bola doplnená podrobným opisným výkladom, popismi v Braillovom písme a zväčšenej čiernotlači a zvukmi. Výstava otvorená vernisážou dňa 22.11.2017 je verejnosti prístupná do 16.01.2018 (k 31.12.2017 si ju pozrelo 411 návštevníkov).

•Príroda našimi očami XV. ročník. Výstava zameraná na prezentáciu výtvarných prác s prírodnými motívmi, ktorých autormi sú deti, mládež a dospelí s rôznym druhom a stupňom mentálneho postihnutia z celého Slovenska (ŠŠ, ŠPC, DSS). Vystavených bolo 255 výtvarných prác 18 špeciálnych škôl. Výstava otvorená vernisážou dňa 22.11.2017 je verejnosti prístupná do 16.01.2018 (k 31.12.2017 si ju pozrelo 550 návštevníkov).

•Dvojníci. Výstava bola pripravená na prezentáciu, inštalovaná bude v roku 2018.

•Mláďatá. Výstava bola pripravená na prezentáciu, inštalovaná bude v roku 2018.

•Speleológia – hobby alebo veda? Podklady k výstave boli pripravené na grafické spracovanie. Výstava bude inštalovaná v roku 2018.

Nad rámec PHÚ bolo realizovaných 5 výstav:

•Zaviaty svet praveku. Výstava spojená s workshopom realizovaná v spolupráci so Stredoslovenským múzeom v Banskej Bystrici zoznámila návštevníkov s pol miliardy rokov trvajúcim vývojom slovenskej prírody. Predstavené boli skamenené zvyšky živočíchov a rastlín, ktoré žili na našom území v predchádzajúcich geologických obdobiach. Výstava otvorená vernisážou dňa 01.02.2017 bola verejnosti prístupná do 26.02.2017 (369 návštevníkov).

•Fascinujúci svet hmyzu. Výstava spojená s workshopom realizovaná v spolupráci so Stredoslovenským múzeom v Banskej Bystrici predstavila návštevníkom rôzne vývinové štádiá na ukážkach preparovaného ale i živého hmyzu, ponúkla možnosť bližšie sa zoznámiť so živočíchmi, ktoré dávno pred príchodom človeka ovládli Zem a v danom čase a priestore boli nevyhnutnou súčasťou vývoja života na našej planéte. Výstava otvorená vernisážou dňa 03.03.2017 bola verejnosti prístupná do 24.04.2017 (509 návštevníkov).

•Žijem na strome a je mi dobre. Výstava spojená s workshopom realizovaná v spolupráci so Stredoslovenským múzeom v Banskej Bystrici, ktorá nielen detského ale aj dospelého návštevníka vtiahla do rušného života na strome – v jeho korunke, na kmene i na koreňoch, kde prostredníctvom interaktívnych prvkov umožnila objavovať tajomný život, ktorý pri prechádzaní prírodou často ani nevnímame. Výstava otvorená vernisážou dňa 03.05.2017 bola verejnosti prístupná do 29.05.2017 (113 návštevníkov).

•Lev jaskynný. Výstava spojená s workshopom venovaná levovi jaskynnému, ktorý žil aj na našom území s možnosťou dotknúť sa jeho fosílií, ktoré sú staršie ako 40 000 rokov. Výstava bola súčasťou medzinárodného sympózia ICBS 2017. Výstava otvorená vernisážou dňa 04.10.2017 bola verejnosti prístupná do 16.11.2017 (72 návštevníkov).

•Kroky v čase. Výstava zameraná na prezentáciu historickej budovy múzea v priereze času s dôrazom na jej celkovú obnovu v rokoch 2011 – 2015 v rámci projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie. Výstava bola sprístupnená verejnosti 01. – 30.06.2017 (40 návštevníkov).

Spolu bolo realizovaných 15 výstav, z toho bolo prezentovaných 12, s celkovou návštevnosťou 2 828, s celkovou tržbou za vstupné 928,50 €.

V rámci **Environmentálneho vzdelávania** boli realizované 4 úlohy zamerané na vzdelávanie detí, verejnosti a múzejnú pedagogiku a koordináciu prednáškových aktivít a propagáciu múzea:

- Ekodni jar, ekodni jeseň. Úloha bola zameraná na externé environmentálne vzdelávanie detí a mládeže realizované múzejným pedagógom a odbornými pracovníkmi múzea. V rámci besied a prednášok bolo prezentovaných 15 tém. V jarnom termíne pod názvom Ekodni jar zabezpečili pracovníci múzea 39 prednášok na 7 školách s účasťou 1 027 detí, žiakov, študentov a pedagógov. V jesennom termíne sa ekodni nekonali.

- Múzejná pedagogika a koordinácia prednáškových aktivít a propagácie múzea.

- Dňa 24.04.2017 bolo realizované podujatie pre deti zo zdravotným postihnutím Canisterapia (pozitívne pôsobenie psa domáceho na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka). Súčasťou špeciálneho zážitkového edukačného programu bolo budovanie správneho vzťahu hendikepovaných detí ku psom a iným zvieratám (33 účastníkov).

- V dňoch 07.– 11.08.2017 boli realizované aktivity v rámci Detského letného tábora – Malí ochranári: Poznávanie živej a neživej prírody a hlavných environmentálnych problémov formou exkurzií, hier, workshopov a praktických ukážok s odborníkmi. Každý deň podujatia bol zameraný na inú tému: zoológia, botanika, archeológia a paleontológia, jaskyniarstvo a mineralógia, spojenú s exkurziou vo vybraných lokalitách. Bolo realizované pozorovanie a poznávanie bezstavovcov a stavovcov vo voľnej prírode, zoznámenie sa s metódami zoologického výskumu, mapovanie chránenej vegetácie, poznávanie jedlých, nejedlých a jedovatých húb, ekohry zamerané na zoológiu a botaniku, exkurzia v Nových Dierach v Terchovej a návšteva záchranej stanice a ekocentra Zázrivá, poznávanie procesu vzniku jaskýň, foriem jaskynnej výzdoby, života v jaskyni. Boli zabezpečené ukážky výbavy a techniky jaskyniara, mapovania jaskýň, oboznámenie sa so zásadami bezpečnosti a pohybu v jaskyniach spojené s návštevou Veľkej Stanišovskej jaskyne, exkurzia na Liptovský hrad. Účastníci sa oboznámili s technikami archeologického a paleontologického výskumu, s určovaním archeologických a paleontologických nálezov a ich datovaním, navštívili geologicky významnú lokalitu Magurka, poznávali geologické procesy, zoznámili sa s ukázkami hornín a minerálov, zúčastnili sa ryžovania zlata; v sume 1 560 € (34 účastníkov).

- V priestoroch múzea bol zabezpečený cyklus prednášok v oblasti environmentálneho vzdelávania pre Univerzitu 3. veku pri Akadémii ozbrojených síl M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši v počte 22 platených prednášok; v sume 625 € (428 účastníkov).

- Boli realizované vzdelávacie programy pre MŠ, ZŠ, SŠ, ŠŠ v rámci environmentálneho vzdelávania zamerané na Ríšu húb, Lesný biotop, Lúčny biotop, Sťahovavé vtáky, Neželaní votrelci, Ochrana prírody – NATURA 2000, Po stopách zveri, Zoológia – pytačky v živočíšnej ríši a výchova mláďat, Podzemné kráľovstvo a jeho význam, Jaskynný umelci, Kras a jaskyne Slovenska, Tajomný život v jaskyni, Molekulové základy dedičnosti, Genetické základy biodiverzity, Baníctvo, Geneticky modifikované organizmy – hrozba alebo nádej 21. storočia, Biotop ľudských sídiel, Fotosyntézu a dýchanie, Rozmnožovanie a rodozmenu, Spoločenstvá – biocenózy a ekosystémy, Nerozlučná dvojica – lišajníky, Etológiu – správanie živočíchov – na zvieracom jedálničku, Vznik vesmíru a zeme, prvkov a hornín, Spievajúce minerály, Drahokamy a chránené minerály, Ohrozenie zeme, Cesta do minulosti, Rozmanitý svet minerálov, Životné prostredie, Poznávanie drevín a Botaniku – liečivé rastliny – najzvláštnnejšie spôsoby výživy, pre všetky druhy škôl v počte 66 vzdelávacích programov; v sume 1 896 € (1 523 účastníkov).

- Bola zabezpečená príprava žiakov ZŠ na biologické olympiády (31 žiakov).
- V rámci Dní otvorených dverí archívu SMOPaJ dňa 20.04.2017 boli realizované nasledovné aktivity: Informácie o činnosti a úlohách archívu múzea; Prehliadka archívneho depotu a malej výstavy archiválií; Ukážky vybraných druhov písma; Výroba vlastnej stredovekej listiny; Pečatenie listín; Písanie brkom, pierkom; Skladanie puzzle z kópie dokumentov; Čítanie z rukopisov z 1. polovice 20. storočia (168 účastníkov).
- Dňa 27.09.2017 bolo realizované podujatie Čítanie z archívu knižnice zamerané na predstavenie osobnosti J. Volka – Starohorského (1880 – 1977), významného geológa, ochrancu prírody, speleológa, geografa, muzeológa, pedagóga a spoluzakladateľa a kustóda Múzea slovenského krasu, dnešného SMOPaJ (20 účastníkov).
- V dňoch 26. – 28.05.2017 a 01. – 02.07.2017 sa konal akreditovaný program kontinuálneho vzdelávania s názvom Ochrana prírody a krajiny vo výučbe prírodovedných predmetov na základných a stredných školách (číslo rozhodnutia o akreditácii: 1655/2017-KV). Následne v dňoch 03.07.2017 a 10.07.2017 boli realizované záverečné prezentácie účastníkov (11).
- V rámci Metodického seminára pre učiteľov sa konali prednášky na témy: Fotosyntéza dňa 06.09.2017 (PF UK Bratislava) a dňa 10.11.2017 (SMOPaJ Liptovský Mikuláš) a Základy dedičnosti dňa 13.09.2017 (PF UK Bratislava) a dňa 24.11.2017 (SMOPaJ Liptovský Mikuláš), (21 účastníkov).
- Bola zabezpečená účasť na akreditovanom kurze Múzejná pedagogika v Bratislave (1 pracovník), k 31.12.2017 bolo absolvovaných 6 tém: Úvod do muzeológie (18.09.2017), Základy všeobecnej pedagogiky, Múzeum a škola (16. – 17.10.2017), Výstavná didaktika, Didaktické prostriedky v múzejnom prostredí (13. – 14.11.2017) a Psychologické aspekty múzejnej edukácie (04.12.2017), kurz bude pokračovať v roku 2018.
- Bola zabezpečená prezentácia múzea formou výstavného stánku v rámci výstavy Mladý tvorca na výstavisku Agrokomplex v Nitre v dňoch 26. – 28.04.2017.
- Účasť na Otvorení letnej turistickej sezóny v Aquaparku Tatralandia Liptovskom Trnenci dňa 21.06.2017 s prezentáciou vlastných propagačných materiálov a baneru.
- Počas Dňa otvorených dverí na MŽP SR dňa 13.05.2017 boli realizované nasledovné aktivity: Poznávanie tajomstiev rozličných foriem kalcitu; Jedno chemické zloženie v rôznorodých podobách výskytu (kryštálová drúza, vápenec, travertín, jaskynná výzdoba); Poznávanie vybraných druhov lesných drevín; Určovanie jedlých, nejedlých a jedovatých húb na základe modelov; Poznávanie lebiek a stôp stavovcov.
- Prezentácia v rámci Večer príležitostí na PF UK Bratislava dňa 07.11.2017 (spájanie študentov vysokých škôl s praxou t. j. firmami a spoločnosťami, ktoré týchto študentov – absolventov zamestnávajú).

Nad rámec ponuky pre Eko dni jar boli realizované nasledovné prednášky:

- Príbeh ježka, Príbeh medveďa, Poslovia jari, Bocian biely, ktoré boli pripravené pre deti MŠ v rámci regiónu Liptov, doplnené preparátmi zvierat zo zbierok múzea a workshopmi v počte 21 prednášok (354 účastníkov);
- Legendy o jaskyniach, riekach, plesách, Huby tajomné, užitočné a chránené realizované pre žiakov ZŠ v počte 2 prednášky (37 účastníkov);
- Eko správanie verzus ego správanie, Je speleológia hobby pre 21. storočie?, Bajkal a Ural, Chránená fauna Liptova, Národné parky Slovenska a ich legislatíva, Zo života hmyzu – rekordéri, Najzvláštnejšie spôsoby výživy realizované pre SOŠ elektrotechnickú v Liptovskom Hrádku a Strednú zdravotnícku školu v Liptovskom Mikuláši v počte 20 prednášok (613 účastníkov);

- Odpady a ochrana životného prostredia a legislatíva realizovaná pre pedagógov Odborného učilišťa pri Domove mládeže v Liptovskom Mikuláši v počte 1 prednáška (9 účastníkov).
- boli realizované workshopy k výstavám Zviazky svet praveku, Fascinujúci svet hmyzu, Žijem na strome a je mi dobre a Lev jaskynný, spolu 44 workshopov (951 účastníkov).

- Nad rámec PHÚ sa konal v SMOPaJ v dňoch 30.11. – 01.12. 2017 v spolupráci s MŽP SR seminár Envirohry 2017 zameraný na výmenu poznatkov a skúseností v oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania v rámci organizácií rezortu, ktorý zastrešovala Komisia MŽP SR pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu (22 účastníkov).

• Tradične realizované workshopy:

- **Prebúdanie jari – remeselnícke variácie.** Workshop sa konal dňa 5.04.2017 – zdobenie veľkonočných kraslíc rôznymi technikami, výrobky z drôtu a šúpolia, zdobenie veľkonočných medovníkov, ukážky výroby veľkonočných produktov z včelieho vosku, háčkované veľkonočné ozdoby, ukážky zhotovovania výrobkov z prútia spojené s predajom (320 účastníkov).

- **Stavanie vtáčích búdok a krmidiel.** Workshop sa konal v dňoch 14. – 15.12.2017 – rozprávanie o starostlivosti o zver a vtáctvo počas zimy, ukážky potravy; workshop – výroba vtáčích búdok a krmidiel z dreva, výroba vtáčích dobrôt (176 účastníkov).

- **Remeselnícke variácie Vianoc ADVENT 2017.** Workshop sa konal v dňoch 06. a 07.12.2017 – ukážky ručného maľovania vianočných guľ, pečenie točených vianočných oblátok, ukážky zdobenia vianočných medovníkov, výrobky z keramiky, drôtu, šúpolia, včelieho vosku a prútia spojené s predajom (465 účastníkov).

Celková tržba za vstupné: 454,20 €

Eko a speleo večery

Bolo realizovaných 10 podujatí pre širokú verejnosť, zabezpečené domácimi aj externými lektormi bez poplatenia (účasť: 297):

- **Domica – výnimočná jaskyňa v Slovenskom krase**, 30.01.2017, prednášajúci: doc. RNDr. Pavel Bella, PhD. (ŠOP SR – SSJ Liptovský Mikuláš), Mgr. Miroslav Kudla (ŠOP SR – SSJ Liptovský Mikuláš);

- **Island**, 08.03.2017, prednášajúci: Ján Lakota, (SMOPaJ Liptovský Mikuláš);

- **Krásy a zaujímavosti Slovinska**, 24.04.2017, prednášajúca: Mgr. Ing. Eva Farkašová, PhD., (SMOPaJ Liptovský Mikuláš);

- **Ekologické otázky súčasnej Indie**, 11.05.2017, prednášajúci: Mgr. Ivan Souček, PhD. (Katedra sociálnych štúdií a etnológie FF UMB Banská Bystrica);

- **Na lyžiach po Urale**, 12.07.2017, prednášajúci: Ing. Peter Holúbek, (SMOPaJ Liptovský Mikuláš);

- **Vedecké potulky po Taiwane**, 31.08.2017, prednášajúca: Ing. Ľubica Luhová, PhD. (Ústav vied o Zemi SAV Banská Bystrica);

- **Vnútorňá delta rieky Okavango (Botswana)**, 28.09.2017, prednášajúci: RNDr. Ivan Šalaga (Hydrogeologický ústav Žilina);

- **Čo sa dnes robí v labáku**, 23.10.2017, prednášajúci: Martina Orvošová (študentka High School Reddam House Berkshire, Wokingham, United Kingdom);

- **Jaskyniarska výprava na Sachalin**, 27.11.2017, prednášajúci: Ing. Peter Holúbek (SMOPaJ Liptovský Mikuláš), Ján Lakota (SMOPaJ Liptovský Mikuláš);
- **Tajomstvá v starých filmoch ukryté**, 14.12.2017, prednášajúca: Mgr. Mária Ošková (SMOPaJ, Liptovský Mikuláš).

Podujatia realizované k významným dňom ŽP:

- **Svetový deň mokradí (2. február)**. Dňa 02.02.2017 bol realizovaný workshop Keď sa povie mokrad (pozorovanie rašeliníku pomocou lupy, poznávanie mokradových živočíchov pomocou modelov, poznávanie vodného biotopu hravou formou). Podujatie bolo určené pre 1.a 2. stupeň ZŠ (44 účastníkov).
- **Svetový deň vody (22. marec)**. Dňa 22.03.2017 bol realizovaný workshop Spoznaj vodu každým zmyslom (rozprávanie o význame vody, ako šetríme vodu, preteky na vode, čistá voda nie je vždy pitná, živočích a rastliny vodného biotopu). Podujatie bolo určené pre ZŠ (119 účastníkov).
- **Svetový deň vtáctva (1. apríl)**. Dňa 06.04.2017 bol realizovaný workshop Jarné návraty domov (prednáška venovaná na jarné príchody vtákov, poznávanie zvukov vtáčích druhov, ekohry). Podujatie bolo určené pre 1. stupeň ZŠ (34 účastníkov).
- **Svetový deň Zeme (22. apríl)**. Dňa 20. – 21. 04.2017 bol realizovaný workshop Čisti a neznečisťuj (rozprávanie o význame Dňa Zeme pre našu planétu, triedenie odpadov formou hry, tvorba mozaík živočíchov a motýľov pomocou plastových vrchnákov, výroba vlastnej hry Človeče nehnevaj sa z druhotných surovín, separovanie odpadov rôzneho druhu zábavnou formou, maľovanie motívov živej prírody na ploché kamene). Podujatie bolo určené pre 1. a 2. stupeň ZŠ (238 účastníkov).
- **Medzinárodný deň múzeí a galérií (18. máj)**. Dňa 20.05.2017 bolo realizované podujatie v rámci Noci múzeí a galérií pod názvom Nové tajomstvá starého kláštora s aktivitami: Tajomstvá podzemia, Za svetlom karbidky, BEZočivé potvorky, Kto hľadá nájde, Po stopách víly Soldanelky, Zvierací detektívi, Farby okolo nás. Podujatie bolo určené pre širokú verejnosť (1 099 účastníkov).
- **Svetový deň životného prostredia (5. jún)**. Dňa 21.06.2017 bol realizovaný workshop Poznávame chránené živočích (poznávanie chránených druhov živočíchov, poznávanie zvukov živočíchov, ekohry). Podujatie bolo určené pre MŠ (21 účastníkov).
- **Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku**. V dňoch 08. – 22. 09.2017 boli realizované nasledovné aktivity: Maketa bitky pri Zborove v expozícii SMOPaJ v kontexte histórie 1. ČSR – rozprávanie PaedDr. S. Žišku (Gymnázium Liptovský Hrádok) a PhDr. P. Víteka (riaditeľ Štátneho archívu Bytča, pobočka Liptovský Mikuláš) o získaní tejto unikátnej makety a historické fakty a udalosti týkajúce sa bitky pri Zobore; prednáška Bionika – príroda ako nevyčerpatelný zdroj pre techniku, architektúru a dizajn, ktorú zabezpečil Ing. arch. I. Teplan (viceprezident Spolku architektov Slovenska); Príbeh historickej budovy múzea, národnej kultúrnej pamiatky, bývalého jezuitského kláštora z 2. polovice 18. storočia s príľahlou záhradou a rekonštruovanými nástennými maľbami, ktorý porozprávala Mgr. E. Greschová (SMOPaJ). Podujatie bolo určené pre 2. stupeň ZŠ, SŠ a gymnázia (188 účastníkov).
- **Svetový deň chôdze (1. október)**. Dňa 06.10.2017 bol v rámci Dňa chôdze realizovaný workshop so stanovišťami: Poznávanie hmyzu – určovanie hmyzu – bežné ako aj vzácne a chránené druhy hmyzu; Naše cicavce – poznávanie cicavcov podľa lebiek, a pobytových znakov, bežné ako aj vzácne druhy cicavcov; Botanika – určovanie drevín podľa kôry, listov a plodov; Chyť rybičku na udičku – poznávanie našich druhov rýb a ich ochrana – odpad, ktorý

do vody nepatrí, tréning koordinácie, trpezlivosti a motoriky pri chytaní rýb na udicu pomocou magnetu a háčika. Podujatie bolo určené pre širokú verejnosť a uskutočnilo sa v spolupráci s CVČ v Liptovskom Mikuláši a Asociáciou športu v Liptovskom Mikuláši (910 účastníkov).

- **Svetový deň zvierat (4. október).** Dňa 26.10.2017 bol realizovaný workshop v spolupráci so ZOO Bojnice Prales na tanieri (zážitkový a interaktívny program zameraný na problematiku pralesov a palmového oleja). Podujatie bolo určené pre 1. a 2. stupeň ZŠ (54 účastníkov).

- **Európsky týždeň vedy a techniky.** V dňoch 06. – 10.11.2017 bol realizovaný workshop Tajomstvá mikrosveta (pozorovanie mikroskopických detailov prírody). Podujatie bolo určené pre 2. stupeň ZŠ a SŠ (255 účastníkov).

• Vzdelávacie programy v nových expozíciách v rámci projektu zo ŠF boli realizované s osobitným dôrazom na propagáciu prírodných hodnôt a ochranu prírody a krajiny Slovenska. Celkovo v rámci vypracovaných 35 vzdelávacích programov pre 8 cieľových skupín návštevníkov boli zabezpečené programy s využitím expozičných celkov, filmov, expozičných a interaktívnych prvkov. Celkovo bolo realizovaných 57 rozšírených vzdelávacích programov (spolu 1 138 účastníkov):

- **Chránená príroda:** rozšírený program Zoológia – správanie živočíchov; Biotop ľudských sídiel; Poľovníctvo, včelárstvo a rybárstvo; Lesný biotop; Pytačky v živočíšnej ríši a výchova mláďat; Vodný biotop; Na zvieracom jedálničku pripravený pre MŠ;

- **Kras a jaskyne, geológia, archeológia, história:** rozšírený program Jaskyne a ľudia; Vznik vesmíru a Zeme, prvkov a hornín pripravený pre MŠ;

- **Botanika:** rozšírený program Jedovaté huby pripravený pre MŠ;

- **Ekológia:** rozšírený program Životné prostredie; Ohrozenie Zeme – odpady ako časovaná bomba pre životné prostredie pripravený pre MŠ;

- **Paleontológia:** rozšírený program Pohľad do minulosti pripravený pre MŠ;

- **Chránená príroda:** rozšírený program Zoológia – chránená fauna; Biotop ľudských sídiel pripravený pre ŠŠ;

- **Botanika:** rozšírený program Vôňa našej záhrady pripravený pre ŠŠ;

- **Kras a jaskyne, geológia, archeológia, história:** rozšírený program Sintrová výzdoba a jaskynný prieskum pripravený pre ŠŠ;

- **Chránená príroda:** rozšírený program Zoológia – správanie živočíchov; Biotop ľudských sídiel pripravený pre ZŠ;

- **Botanika:** rozšírený program Huby tajomné aj užitočné; Endemity a relikty pripravený pre ZŠ;

- **Ekológia:** rozšírený program Životné prostredie; Ohrozenie Zeme – odpady ako časovaná bomba pre životné prostredie pripravený pre ZŠ;

- **Kras a jaskyne, geológia, archeológia, história:** rozšírený program Klenoty jaskýň – speleotémy; Podzemné kráľovstvo, jeho vznik a význam; Tajomný život podzemia; Jaskyne a ľudia; Život v jaskyni; Baníctvo v horách pripravený pre ZŠ;

- **Mineralógia:** rozšírený program Spievajúce minerály; Drahokamy a chránené minerály pripravený pre ZŠ;

- **Chránená príroda:** rozšírený program Zoológia – Etológia - správanie živočíchov; Biotop ľudských sídiel; Etológia – Sám či s ostatnými pripravený pre SŠ;

- **Kras a jaskyne, geológia, archeológia, história:** rozšírený program Baníctvo v horách, ťažba a spracovanie; Podzemné kráľovstvo – jeho vznik a význam pripravený pre SŠ;

- **Botanika:** rozšírený program Fotosyntéza a dýchanie; Rozmnožovanie a rodozmena; Najzvláštnejšie spôsoby výživy; Nerozlučná dvojica – lišajníky pripravený pre SŠ.

V oblasti

Environmentálneho vzdelávania bolo celkovo zabezpečených 47 workshopov, 6 eko večerov, 4 speleo večery, 105 prednášok, 57 vzdelávacích programov v nových expozíciách v rámci projektu zo ŠF, 66 vzdelávacích programov mimo projektu zo ŠF a 10 podujatí k významným dňom ŽP (spolu 10 597 účastníkov).

V rámci expozičnej činnosti bolo pre skupinové vstupy zabezpečených 90 odborných výkladov v slovenskom jazyku, 9 odborných výkladov v anglickom jazyku a 2 odborné výklady v ruskom jazyku v expozíciách Kras a jaskyne Slovenska, Chránená príroda Slovenska – Zem miesto pre život a Chránená príroda Slovenska – Človek, hory, NATURA 2000. Celková návštevnosť expozícií bola 20 496, návštevnosť rozhľadne 1 205, tržba 55 450 €.

V átriu MŽP SR bola prezentované 2 výstavy: Speleofotografia (16. – 31.01.2017) a Kroky v čase (09. – 13.01.2017).

•V rámci skupiny úloh Poskytovanie informácií verejnosti zo Štátneho zoznamu, Národnej databázy jaskýň o medzinárodných dohovoroch (Ramsarský dohovor, Washingtonský dohovor, NATURA 2000) bolo vybavených 12 žiadostí o informácie o chránených územiach a chránených stromoch. Požadované údaje boli spracované vo forme tabuliek, štatistických prehľadov o sústave chránených území v SR i jednotlivých územiach, ako aj skenovaním dokumentov zbierky listín štátneho zoznamu v počte 96. Na základe žiadosti MŽP SR a ŠOP SR boli pripravené skeny digitalizovanej zbierky listín štátneho zoznamu pre CHS SR za účelom prípravy prehodnotenia sústavy CHS v SR.

Z národnej databázy jaskýň bolo poskytnutých 39 informácií, z toho pre 13 zamestnancov SMOPaJ, 5 pracovníkov ŠOP SR (SSJ, národných parkov SR), 15 členov SSS (OS Demänovská dolina, Rožňava, Handlová, Nicolaus, Slovenský raj), 6 študentov (PF UPJŠ Košice, PF UK Bratislava, TU Trnava).

Návštevnosť internetovej stránky ŠZ bola 41 600 relácií (návštev), 29 586 používateľov, 145 282 zobrazení webových stránok štátneho zoznamu.

•V rámci zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov boli vybavené 4 e-mailové žiadosti týkajúce sa archívnych dokumentov a činnosti múzea.

•Poskytovanie informácií zriaďovateľovi – bolo vypracovaných 31 tlačových informácií a 11 tlačových správ o podujatiach múzea.

•Sprístupnenie archívnych fondov a zbierok – bolo zaevidovaných 151 bádateľských návštev, z toho 102 externých, 49 interných. Bolo vybavených 418 výpožičiek, z toho 50 absenčných, 368 prezenčných. Zaregistrovaných bolo 46 bádateľov, z toho 32 externých, 14 interných. Pracovníci archívu vypracovali 350 rešerší (osobnosti, jaskyne, inštitúcie).

•Výpožičné služby knižnice – bolo vybavených 1 247 výpožičiek, z toho 728 absenčných, 513 prezenčných a 16 MVS. Bolo zaregistrovaných 57 čitateľov, z toho 31 interných, 26 externých, bolo vybavených 122 bibliografických informácií, 2 rešerše.

•Hubárska a bylinkárska poradňa – bolo realizovaných 16 poradní, v rámci ktorých bolo determinovaných 378 vzoriek húb a 23 vzoriek bylín (61 návštevníkov).

•Internetové pripojenie, správa ŽP-net a web stránka múzea – bola zabezpečená pravidelná aktualizácia informácií o múzeu na webovej stránke múzea v slovenskej i anglickej mutácií a tiež pravidelná aktualizácia na portáli facebook. Návštevnosť webstránky: 21 179 relácií.

V 2 úlohách marketingu boli realizované:

•Prieskum trhu, tvorba cien, ponuka produktov múzea

•Tvorba a realizácia propagačných materiálov

Bola zabezpečená ponuka vlastných edičných titulov (Slovenský kras, Naturae tutela a Sinter) a drobného komisionálneho tovaru (výrobky a šperky z minerálov) s tržbou 1 832,14 €. Za podujatia a prednášky bola tržba 5 361,20 €.

Boli vypracované 2 ankety: Využívanie nákupu permanentiek na vstup do múzea s účasťou 15 respondentov, z ktorej vyplynulo, že návštevníci by privítali predĺženie doby platnosti permanentky na 1 rok a Rodinný sprievodca po múzeu s účasťou 19 rodín, z ktorej vyplynulo, že spracovanie rodinného sprievodcu ako aj riešenie úloh je pripravené na vysokej úrovni a zároveň bola zaznamenaná požiadavka na poskytovanie občerstvenia priamo v múzeu vzhľadom na dĺžku prehliadky expozícií (cca 2 – 3 hodiny).

Bola zabezpečená prezentácia podujatí a výstav múzea na webovej stránke múzea (návštevnosť: 21 179), prostredníctvom Informačného centra mesta (22 podaných informácií o múzeu) a v médiách: tlač 21, televízia 16, rádio 3, z toho:

- Výstava Čo ukrýva jaskyňa z cyklu výstav Fragmentsy z prírody: časopis Priezor 1x;
- Hubárska a bylinkárska poradňa: RTVS 3x, TV Liptov 1x, TASR 1x, FUN RADIO 1x;
- Slávnostná inaugurácia pamätnej 10 eurovej mince: TV Markíza 1x, TV Liptov 1x, RTVS 1x;
- Slávnostné otvorenie zrekonštruovaných nástenných malieb na stropoch vo vstupnej hale múzea: TA3 1x, TV Liptov 1x, TASR 1x, SITA 1x, RTVS Rádio Regina 1x;
- Otvorenie náučného chodníka – Brána do Jánskej doliny: TV JOJ 1x;
- Festival slovenský múzeí: TV Liptov 1x;
- Výstavy Fragmentsy z prírody XV. ročník a Príroda našimi očami XV. Ročník: TV Liptov 1x;
- Výstava Fascinujúci svet hmyzu: TV Liptov 1x;
- Výstava Lev jaskynný: TV Liptov 1x;
- Prebúdzanie jari – remeselnícke variácie: TV Liptov 1x;
- Jaskyne a iné zaujímavosti Liptova: RTVS 1x;
- Hubárska a bylinkárska poradňa; časopis Plus 1 deň 2x;
- Články Pre pokoj bocianej rodiny, Celoslovenský festival múzeí, Lev jaskynný, Čo ukrýva jaskyňa: MY Liptovské noviny 4x.

- bola zabezpečená ponuka a výroba vlastných propagačných materiálov z vlastných zdrojov v rámci dofinancovania projektu Environmentálne aktivity v edičnej činnosti SMOPaJ podporeného dotáciou Environmentálneho fondu MŽP SR v roku 2017: prelínacie magnetky v sume 1 220 € v náklade 1 000 ks, perá v sume 600 € v náklade 500 ks, zápisníky v sume 1 440 € v náklade 500 ks, pohľadnice vrátane grafickej úpravy v sume 756 € v náklade 3 000 ks, nákupné tašky v sume 834 € v náklade 500 ks, odznaky v sume 290 € v náklade 350 ks, pexesá

v sume 960 € v náklade 500 ks, ktoré sú využívané v prezentačnej a propagačnej činnosti múzea (spolu 6 100 €).

- boli spracované propagačné materiály vo forme plagátov prezentujúcich výstavy, prednášky a podujatia múzea (62 ks) a metodické listy pre workshopy (46 ks).

V časti **MONITORING, INFORMATIKA A DOKUMENTÁCIA** bolo riešených 8 úloh:

• Vedenie štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny. V rámci evidencie osobitne chránených častí prírody a krajiny boli zapísané: vyhlásenie verejnosti voľne prístupnej jaskyne – PP Malá Pivnica, PP Veľká Pivnica, PP Oltár; vydanie návštevného poriadku jaskyne PP jaskyňa Zlá diera, PP Bojnická hradná jaskyňa; vyhlásenie – obecné chránené územia: Barania zem, Zámocký park v Hlohovci, Ostriež, Dedovec, OcCHÚ obce Dolná Streda.

Zoskenovaných bolo 96 strán dokumentov chránených území.

Boli doplnené a revidované údaje v databáze o príslušnosti chránených území k sústave NATURA 2000 (prekryv chránených území národnej sústavy s územiami európskeho významu), taktiež údaje o príslušnosti maloplošných chránených území k národným parkom a chráneným krajinným oblastiam v počte 900.

K 31.12.2017 bolo v štátnom zozname evidovaných: 9 národných parkov, 14 chránených krajinných oblastí, 41 chránených vtáčích území, 995 maloplošných chránených území v 2. až 5. stupni ochrany (CHKP, CHA, PR, PP, súkromné PR, NPR, NPP), 9 obecných chránených území, 5 jaskýň (PP) verejne nie prístupných, 1 jaskyňa (PP) verejne prístupná, 44 jaskýň (PP) voľne prístupných, 30 jaskýň (NPP) bez ochranného pásma, 14 jaskýň (NPP) s ochranným pásmom, 5 prírodných vodopádov (NPP) bez ochranného pásma, 443 chránených stromov a ich skupín vrátane stromoradií (1 249 jedincov).

• Vedenie Národnej databázy jaskýň SR. Do databázy bolo zaevidovaných 103 nových jaskýň, Celkový počet jaskýň v databáze je 7 292. Najviac jaskýň bolo doplnených do geomorfologického celku Spišsko-gemerský kras – Slovenský raj – Muránska planina v počte 22, Kozie chrbty –Važecký chrbát v počte 10, Slovenský kras – Zádielska planina v počte 9. Do zoznamu literatúry pribudlo 135 článkov, celkový počet 4 536 článkov. Do databázy bolo vložených 117 fotografií vchodov jaskýň, spolu je v databáze 3674 fotografií. Bolo doplnených 120 mapových plánov, ich celkový počet je 1 683. Databáza bola doplnená o 47 súradníc vchodov do jaskýň JTSK aj WGS zameraných GPS prístrojmi, celkovo je v databáze 4 536 súradníc. Aktualizácia údajov bola vykonaná v databáze pre 721 jaskýň hlavne v doplnení genetických typov, morfológie, tektonických jednotiek, hodnôt jaskyne (nálezov, druhov výplne, prolongačných údajov a iných charakteristických znakov jaskyne). Údaje boli získané zo zaslaných správ, technických denníkov, jaskyniarskej literatúry a z www. stránok z internetu od oblastných skupín SSS.

Pre vloženie dokumentácie do databázy a do archívu Podzemných krasových javov múzea bola dokumentácia naskenovaná a do správ, technických denníkov a identifikačných kariet boli doplnené registračné čísla k príslušným jaskyniam. Bola vykonaná úprava 1 458 dokumentov z formátu WORD do PFD a JPG. Do archívu boli doplnené údaje k 1 026 jaskyniam a spolu sa nachádzajú v archíve v digitálnej forme údaje k 4 723 jaskyniam. Všetky tieto údaje, ktoré sú v podzemných krasových javoch budú dostupné v NDJ po ich elektronickom prepojení.

Telefonicky a elektronickou formou bolo poskytnutých celkovo 65 informácií.

Bola realizovaná spolupráca s SAŽP pri softvérových úpravách NDJ, ktorá sa plánuje v upravenej forme sprístupniť pre širokú verejnosť na internete. V spolupráci so ŠOP SR boli zamerané

jaskyne Márnikova diera v Horehronskom podolí, Hrušovská jaskyňa v Slovenskom kráse a nová Stanišovská jaskyňa v Nízkych Tatrách.

V rámci dokumentačných úloh boli riešené 2 úlohy:

• Dokumentácia vzťahov medzi jaskynným osídlením a mimojaskynnými sídliskovými aglomeráciami od praveku do súčasnosti. Zdokumentované boli antropogénne stopy po osídlení jaskýň v lokalitách: Chočské podhorie (Liskovská jaskyňa); Chočské pohorie (jaskyňa Čereňová); Demänovská dolina (jaskyňa Studňa na Jame); Jánska dolina (jaskyňa Viecha); Malužinská dolina (lokalita Hodruša – Široká); Jánska dolina (lokalita Ohnište – Hradová), Suchá dolina (jaskyňa Dúpnica). Z prieskumov na uvedených lokalitách bola vypracovaná dokumentácia. Z priebežných výsledkov riešenia úlohy bol pripravený článok do časopisu Sinter po názvom Dokumentácia vzťahov medzi jaskynným osídlením a mimojaskynnými sídliskovými aglomeráciami.

• Dokumentácia histórie ochrany prírody a jaskyniarstva

-História ochrany prírody na Slovensku 1918 – 1955. V období 2011 – 2016 bolo získaných viac ako 40 000 nových pramenných informácií z viac ako 30 českých a slovenských pamäťových inštitúcií. Spracovanie bolo ukončené a bola vydaná publikácia Najstaršie chránené územia na Slovensku.

-História ochrany prírody a jaskyniarstva (Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Správa slovenských jaskýň). Riešenie úlohy bolo zabezpečené v spolupráci s Archívom Pamiatkového úradu SR, ktorá sa týkala virtuálneho scelenia archívneho fondu SÚPSOP. Bolo realizované štúdium archívneho fondu SÚPSOP v pamiatkovom archíve (20 archívnych škatúl) a zabezpečené skenovanie 1 064 archívnych dokumentov vo vzťahu k ochrane prírody. Bolo uskutočnené usporiadanie časti fondu v správe Archívu SMOPaJ.

-História TANAP-u. Bolo zabezpečené zhromažďovanie a triedenie dokumentov týkajúcich sa prvých snáh o založenie prírodnej rezervácie vo Vysokých Tatrách až po vyhlásenie Tatranského národného parku, ktoré boli získané štúdiom viacerých osobných fondov (Karel Domin, Jan Roubal, Zdeněk Wirth, Jan Hofman, atď.) v Archíve Národného múzea v Prahe, Národnom archíve v Prahe, Literárnom archíve Památníku národného písenníctví v Prahe.

-Významné jaskyne v slovenských povestiach. Realizované bádanie v Literárnom archíve v SNK Martin, zaznamenané zmienky o povestiach viažucich sa na jaskyne pod Veprom, Pecná, v Oltárnom Vrchu, v doline Trnovec (Sborník museálnej slovenskej spoločnosti, VI, Turč. Sv. Martin 1901, s. 28 – 32, 42, 61, 112.). V archíve SNM Martin v korešpondencii V. Vraného bola zistená zmienka o ukrývaní svätoštepanskej koruny v Stanišovskej jaskyni. Bol publikovaný článok v časopise Sinter. Úloha bude pokračovať bádáním v knižniciach okresu Liptovský Mikuláš a SNK v Martine.

• Národný projekt Digitálne múzeum. V rámci udržateľnosti národného projektu bol zostavený plán digitalizácie na rok 2017. Na základe Zmluvy o spolupráci s Múzeom SNP Banská Bystrica bolo zabezpečené dodanie kvalitných digitálnych objektov 193 zbierkových predmetov prevažne z oblasti prírodných vied a požiadané o ďalších 123 záberov z Digitalizačného centra

Banská Bystrica. Bola vykonaná oprava katalogizačných záznamov po konverzii dát a predmetov zaradených do digitalizačnej kampane v rámci Národného projektu Digitálne múzeum a zabezpečená koordinácia týchto opráv v súlade s úpravami katalogizačného nástroja ESEZ4G v spolupráci s Muzeologickým kabinetom SNM, celkový počet 944 záznamov.

V rámci odbornej správy zbierok bola zabezpečená prvostupňová a druhostupňová evidencia v zmysle platnej legislatívy.

•V úlohe Prvostupňová evidencia zbierkových predmetov a doplnkového dokumentačného materiálu, činnosť komisií bola realizovaná determinácia a prvostupňová odborná evidencia nadobudnutých predmetov kultúrnej hodnoty v prírastkových knihách a v programovom nástroji ESEZ 4G: 189 ev. č. = 4099 ks, z toho prírodné vedy 100 ev. č. = 3970 ks a spoločenské vedy 89 ev. č. = 129 ks. Bola zabezpečená povinná tlač prírastkovej knihy z programového spracovania ESEZ 4G za sledované obdobie, vedenie agendy výpožičiek zbierkových predmetov a evidencia v knihe doplnkového materiálu v počte 52 ev. č.

V rámci komplexnej odbornej revízie zbierkových predmetov bola vykonaná fyzická kontrola evidovaných 113 964 zbierkových predmetov v jednotlivých zbierkach a kontrola katalogizačných záznamov. Na základe výsledkov komplexnej revízie múzejného zbierkového fondu a po schválení návrhu na vyradenie zbierok z evidencie na zasadnutí KTZ dňa 10.03.2017 bol zriaďovateľovi zaslaný návrh na vyradenie 34 zbierkových predmetov. Tento návrh bol zriaďovateľom odsúhlasený dňa 10.5.2017. Na základe súhlasu bolo zabezpečené vyradenie predmetov z evidencie a zápis v knihe úbytkov.

Dňa 28.07.2017 bolo realizované druhé zasadnutie KTZ s nasledovným výsledkom: kúpa prírodné vedy 1 ks.

Dňa 22.09.2017 bolo realizované tretie zasadnutie KTZ s nasledovným výsledkom: kúpa prírodné vedy 10 ks a spoločenské vedy 2 ks, vlastný výskum prírodné vedy 440 ks a spoločenské vedy 46 ks, dar prírodné vedy 10 ks a kolekcia 1 225 ks a spoločenské vedy 2 ks, prevod spoločenské vedy 37 ks. Celkom bolo nadobudnutých 1 773 ks v spoločenskej hodnote 12 808,19 €, z toho nadobudnutých kúpu v sume 3 728,99 €. Prevod 37 ks bol realizovaný z Pamiatkového úradu SR z archeologického výskumu počas rekonštrukcie historickej budovy múzea.

V rámci novej štruktúry zbierkového fondu a prerozdelenia zbierok boli vykonané úpravy prvostupňových záznamov v programe ESEZ4G, ako aj v prírastkových knihách v počte 6 206 ev. č. a na základe pripravených zoznamov zbierkových predmetov boli prostredníctvom Muzeologického kabinetu SNM Bratislava zabezpečené úpravy v centrálnej databáze múzejných zbierok CEMUZ.

•V úlohe Odborné spracovanie zbierok a ich ochrana v zmysle platnej legislatívy bola realizovaná determinácia a odborné spracovanie nadobudnutých zbierkových predmetov v druhostupňovej evidencii: 111 ev. č. = 111 ks, z toho prírodné vedy 83 ev. č. a spoločenské vedy 28 ev. č. Bolo vytvorených 434 nových katalogizačných záznamov. Bola vykonaná oprava katalogizačných záznamov po konverzii dát v počte 2 435 ev. č. Boli vytvorené nové authority pre katalogizáciu v programovom nástroji ESEZ4G v počte 53 autorít. Boli doplnené katalogizačné záznamy v programe ESEZ 4G o zábery získané skenovaním a fotografovaním v počte 317 ks. Boli spracované ročné prehľady a štatistiky v evidencii zbierok pre výročné správy. Bolo zabezpečené vedenie knihy výpožičiek (evidencia výpožičiek zbierkových predmetov múzea), knihy deponátov (evidencia zbierkových predmetov).

V rámci základného ošetrovania archeologických nálezov bolo reštaurovaných lepením 8 kusov keramiky. Bolo zabezpečené plynovanie všetkých depozitárnych priestorov. Bolo zabezpečené chemické ošetrovanie zbierkových predmetov a exponátov v novo rekonštruovaných častiach expozície, expozičný celok Zoológia, Ochrana prírody, Človek a hory. Bolo zabezpečené sťahovanie archeologickej zbierky do depozitárnych priestorov a odborné uloženie zbierkových predmetov. Bol zabezpečený prevod správy (Pamiatkový úrad SR) archeologických nálezov z archeologického výskumu na lokalite Dúbrava, súvisiacich s baníckou činnosťou v Nízkych Tatrách, fyzické prevzatie a kontrola nálezov.

•Evidencia a odborné spracovanie archívnych fondov a zbierok. V Afondoch (centrálne archívna evidencia archívov na Slovensku) boli upravené záznamy v 18 archívnych fondoch a zbierkach. V archívnych fondoch a osobných fondoch bolo v informačnom systéme BachProArchív v aplikácii Inventáre upravených 320 inv. č.

V Zbierke negatívov a diapozitívov bolo v informačnom systéme BachProArchív v aplikácii Fotoarchív doplnených a upravených 845 inv. č.

Iné zbierky: V Zbierke podzemných krasových javov bolo v informačnom systéme BachProArchív v aplikácii Inventáre doplnených 1150 inv. č., spracovaných 253 nových inv. č., v Zbierke podujatí 18 inv. č.

Priebežné spracovanie a skenovanie archívnych dokumentov v počte 3 200 ks, kontrola metadát digitálnych objektov v rámci udržateľnosti projektu Digitalizácia fondov a technická podpora informatizácie v oblasti ochrany prírody.

Archívna rada Archívu SMOPaJ zasadala dňa 18.09.2017 a prerokovala 7 ponúk na prevzatie materiálov do archívu.

•Ochrana archívnych fondov a zbierok. Do nových archívnych obalov bolo preložených 8 308 ks diapozitívov a 6 bm archívnych dokumentov priebežne boli sprístupňované digitálne kópie archívnych dokumentov na www.archiv.smopaj.sk.

•Zabezpečenie správy registratúry. V rámci úlohy bola vedená registratúra SMOPaJ v programe Bach-registratúra, zabezpečená tvorba spisov, správne zaradenie spisov v rámci platného registratúrneho plánu a odovzdávanie, preberanie a uloženie archívnych dokumentov do archívu SMOPaJ a registratúrneho strediska. Zabezpečené bolo prevzatie archívnych dokumentov zo ŠOP SR. Nový Registratúrny poriadok a plán SMOPaJ bol schválený MV SR.

•Evidencia a odborné spracovanie knižničného fondu a jeho ochrana v zmysle platnej legislatívy. Za sledované obdobie bol prírastok knižničného fondu 271 knižničných jednotiek v sume 2 414,62 € (11 audiovizuálne dokumenty, 260 knižných jednotiek, z toho 80 darom, 179 výmenou, 12 kúpou).

Knižničný fond sa spracovával v elektronickom formáte Virtua: 50 spracovaných záznamov (k 31.12.2017 celkovo spracovaných 4 309 kníh). V rámci katalogizácie Bach-Knižnica bolo spracovaných 446 knižničných jednotiek, v prírastkovej knihe BACH bolo vyhotovených 580 záznamov.

•Bibliografia publikačnej činnosti pracovníkov múzea. Bola spracovaná bibliografia publikačnej činnosti pracovníkov múzea za sledované obdobie (64 bibliografických záznamov). Začali sa práce na spracovaní bibliografie Jána Volku-Starohorského (120 bibliografických záznamov).

•Koordinácia realizovaných a pripravovaných projektov zo ŠF a EF. V rámci udržateľnosti projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie bola predložená a schválená 1 následná monitorovacia správa. Bolo zabezpečené sledovanie technického stavu obnovenej historickej budovy múzea, servisu technológií a zariadení, prezentačnej činnosti realizovanej v revitalizovaných expozíciách múzea a ďalších prezentačných priestoroch. Archivácia údajov k scenáru je rozpracovaná. Postupne sú spracovávané jednotlivé zložky dokumentácie, ktoré budú v najbližšom časovom horizonte uzavreté a odovzdané do archívu SMOPaJ. Prezentácia zrekonštruovanej budovy múzea a revitalizovaných expozícií bola realizovaná formou prednesenia referátov na Festivale múzeí Slovenska v Liptovskom Mikuláši dňa 26. 27.06.2017 a na 44th CIMUSET Conference 2017 – Technical Heritage & Cultural Identity, Rabat, Maroko v dňoch 05. – 08.12.2017.

Priebežne boli sledované výzvy na projekty v oblasti kultúry, národné a nadačné grantové schémy. V rámci nórskeho programu Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy boli vypracované a prezentované 3 projektové zámery. Súčasne bola realizovaná príprava a vypracovanie projektových zámerov v rámci nového operačného programu Kvalita životného prostredia pre programovacie obdobie 2014 – 2020 v súlade s dostupnými informáciami a v koordinácii so SEPaP MŽP SR a SOPBaK MŽP SR k prebiehajúcemu a novému operačnému programu. V rámci grantovej schémy Environmentálneho fondu MŽP SR bol realizovaný schválený projekt Environmentálne aktivity v edičnej činnosti SMOPaJ. Pre projekt Digitalizácia fondov a technická podpora informatizácie v oblasti ochrany prírody a projekt Získanie súradníc vchodov do jaskýň bola vypracovaná následná monitorovacia správa. Bol vypracovaný nový projekt (OP KŽP) NATURA 2000 – Implementácia európskej legislatívy v ochrane prírody a krajiny v SR

•V rámci úlohy Zabezpečenie vnútornej kontroly kontrolná činnosť bola kontrolná činnosť vykonávaná podľa schváleného Plánu kontrolnej činnosti na rok 2017. Kontroly boli vykonávané na základe Smernice č. 1/2005 na zabezpečenie a výkon vnútornej kontroly múzea v súlade so zákonom NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

- Revízia zbierkových predmetov začala dňa 16.12.2015 a pokračovala v roku 2016. Boli vypracované zoznamy chýbajúcich zbierok a následne dňa 19.12.2016 bola menovaná dohľadávacia komisia, ktorá svoju činnosť ukončila dňa 28.02.2017. Revízia bola ukončená vyradením 34 ev. č. zbierkových predmetov.

- Kontrola dodržiavania pracovnej doby (priebežne), nedostatky týkajúce sa zápisov o kódovaní budovy a obedňajších prestávok odstránené v priebehu kontrol.

- Kontrola dodržiavania vnútornej smernice o autoprevádzke múzea (31.05.2017), zistené nedostatky (chýbajúce žiadanky na prepravu doplnené k záznamom o jazde v priebehu kontroly). Iné nedostatky neboli zistené.

- Kontrola dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní (16.– 17.08.2017), nedostatky neboli zistené.

- Kontrola pokladní (23.08.2017 a 21.12.2017), nedostatky neboli zistené.

- Kontrola dodržiavania Smernice na kontrolu používania alkoholických nápojov a iných omamných látok (10.10.2017), bez zistení nedostatkov.

- Inventúra tovaru a vstupeniék (12.09.2017 a 19.12.2017), nedostatky neboli zistené.

- Kontrola zápisov kontrol vedúcich zamestnancov múzea v zmysle Príkazu riaditeľky č. 1/2005 (28.12.2017), nedostatky neboli zistené.

- Na základe poverenia č. 4/2017, ktoré bol podpísané ministrom ŽP dňa 21.11.2017 bol dňa 30.11.2017 začatý vnútorný audit organizácie, ktorý je priebežne vykonávaný vo všetkých organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR.

•V rámci úlohy Referát CO, PO, BOZP boli úlohy v časti CO plnené v rámci Plánu hlavných úloh v oblasti hospodárskej mobilizácie, krízového riadenia, civilnej ochrany obyvateľstva, ochrany kritickej infraštruktúry a ochrany utajovaných skutočností MŽP SR. Dokumentácia krízového riadenia a civilnej ochrany organizácie bola priebežne aktualizovaná. Podľa plánu bola vykonávaná Metodická príprava štábu krízového riadenia organizácie. V časti BOZP boli zamestnancom pridelené osobné ochranné pracovné pomôcky podľa Smernice pridelenia osobných ochranných prostriedkov. V časti PO bola vykonaná kontrola hasiacich prostriedkov organizácie externou firmou bez zistených nedostatkov.

V časti **EDIČNÁ ČINNOSŤ**

Vydané s finančnou podporou z EF:

- časopis Slovenský kras 55/1, ktorý obsahuje 7 vedeckých článkov 23 autorov na 127 stranách v náklade 400 ks a Slovenský kras č. 55/2, ktorý obsahuje 9 vedeckých článkov 24 autorov na 120 stranách v náklade 400 ks. Boli zabezpečené oponentské, jazykové, korektorské a grafické práce;
- časopis Naturae tutela č. 21/1, ktorý obsahuje 12 odborných článkov 16 autorov na 147 stranách v náklade 200 ks a Naturae tutela č. 21/2, ktorý obsahuje 10 odborných článkov 14 autorov na 148 stranách v náklade 200 ks. Boli zabezpečené oponentské, jazykové, korektorské a grafické práce;
- časopis Sinter č. 25 s 26 článkami na 56 stranách v náklade 150 ks, v ktorých sú publikované výsledky činnosti múzea vo všetkých oblastiach za rok 2016. Boli zabezpečené redaktorské, jazykové a grafické práce;
- publikácia Najstaršie chránené územia Slovenska zameraná na chránené územia vyhlásené do vzniku TANAP-u na 188 stranách v náklade 1 000 ks v slovenskom jazyku a v náklade 1 000 ks v anglickom jazyku;
- publikácia Významné speleoarcheologické lokality na Slovensku venovaná využívaniu jaskýň človekom v minulosti a najvýznamnejším nálezom z danej lokality na 76 stranách v náklade 1 000 ks;
- katalóg ku výstave Ekofotografia 2017 s finančným príspevkom mesta Liptovský Mikuláš, v ktorom je na 40 stranách prezentovaných 46 fotografií s environmentálnou tematikou v náklade 200 ks;
- katalóg vzdelávacích programov SMOPaJ, v ktorom je na 32 stranách prezentovaná ponuka 55 vzdelávacích programov z geológie, botaniky, zoológie, paleontológie, speleológie, ochrany prírody a histórie v náklade 250 ks;
- katalóg rodinných vzdelávacích programov, publikovaný na 32 stranách, ktorý je sprievodcom po expozíciách múzea pre rodiny s deťmi v náklade 1 750 ks;
- katalóg vybraných exponátov určených pre cieľovú skupinu nevidiacich a slabozrakých umožňujúci hmatové vnímanie ukážok zbierkových predmetov s doplnením Braillovo písma a textov vo zväčšenej čiernotlači, ktorý bol vydaný na 36 stranách vrátane hmatových fólií v náklade 200 ks;

- katalóg výstavy NATURA 2000 na 52 stranách v náklade 200 ks;
- katalóg výstavy Bionika na 52 stranách v náklade 200 ks;
- katalóg výstavy Dvojníci na 32 stranách v náklade 200 ks;
- katalóg výstavy Mláďatá na 32 stranách v náklade 200 ks;
- katalóg výstavy Príroda našimi očami na 32 stranách v náklade 200 ks.

Vydané z rozpočtu MŽP SR a vlastných zdrojov:

- katalóg výstavy Lev jaskynný na 16 stranách v náklade 200 ks;
- drobné tlačoviny: 2 typy pohľadníc SMOPaJ spolu v náklade 1 000 ks;
- Informačná brožúra SMOPaJ na 19 stranách v náklade 500 ks;
- Zborník referátov z medzinárodnej vedeckej konferencie Príroda a jej ochrana v priereze času vydaný v elektronickej podobe.

Bola realizovaná príprava publikácie k 40. výročiu úmrtia zakladateľa nášho múzea Jána Volku-Starohorského formou štúdia materiálov k jeho osobnosti v pamäťových inštitúciách (termín vydania 2020).

V časti **INVESTIČNÉ AKCIE, BUDOVANIE A ÚDRŽBA ZARIADENÍ** boli plnené 2 úlohy:

•V rámci úlohy Údržba objektov na Ul. 1. mája bol zabezpečená revízia elektrického zariadenia (22.08.2016 – 25.08.2016), ktorú zabezpečil Milan Král, elektrotechnik špecialista, spol. s r. o., Liptovský Mikuláš (Správa o prehliadke a skúške elektrického zariadenia). Následne na to sa konali 2 obhliadky budovy za prítomnosti riaditeľky múzea, revízneho technika, bezpečnostného technika a správcu budovy, na ktorých bol konštatovaný havarijný stav budovy s ohľadom na rozvody elektrického vedenia ale aj nevyhovujúce priestory preparátorského pracoviska. Následne na to bola v roku 2017 vypracovaná prvotná finančná analýza predpokladaných investícií na realizáciu rekonštrukciu a modernizáciu prác budov v sume 2 640,00 € a vypracovaný projekt na rekonštrukciu budov Ul. 1. mája 36, 38 v sume 56 208,00 €. V súlade so Súhlasom na začatie stavieb s obstarávacími nákladmi do 665 000 € MŽP SR č. 46883/2017 zo dňa 24.10.2017 bol daný prísľub na financovanie stavebnej časti z prostriedkov ŠR v sume 168 000 € z celkovej obstarávacej ceny vo výške 226 848 €. Zabezpečenie prípravnej a projektovej dokumentácie bude financované z vlastných zdrojov v sume 58 848 € (1. etapa stavby). Bolo zrealizované VO, podpis zmluvy s dodávateľom, prehliadka priestorov a dohodnutý spôsob prebratia staveniska.

•V rámci úlohy Záručný servis a správa historickej budovy boli v rámci uzatvorených servisných zmlúv vykonané nasledovné servisné kontroly: servis požiarneho systému 4 kontroly (MK Alarm, spol. s r. o., Liptovský Mikuláš), servis bezpečnostného systému 4 kontroly (MK Alarm, spol. s r. o., Liptovský Mikuláš), servis výťahu 5 kontrol (Kone, spol. s r. o. Bratislava), servis kúrenia 3 kontroly (Medve, spol. s r. o. Liptovský Mikuláš), servis Meranie a regulácia 12 kontrol (Elevod, spol. s r. o. Martin), servis vzduchotechniky 12 kontrol (Elevod, spol. s r. o. Martin), sadové úpravy 6 ošetrení (Ing. Zdeněk Pospíšil); kontrola hydrantov a hasiacich prístrojov 1 kontrola (Gajos, spol. s r. o., Liptovský Mikuláš), kontrola požiarnych uzáverov 1 kontrola (Hasil, spol. s r. o. Bratislava).

Boli uzatvorené servisné zmluvy s firmami; Berendsen Textil Servis, s. r. o., Drietoma (servis rohoží), č. zmluvy 805184, ročné náklady 1 179,34 €; Medve, spol. s r. o., Liptovský Mikuláš (servis vykurovania), č. zmluvy 0101/2014, ročné náklady 4 094,28 €; MK Alarm, spol. s r. o., Liptovský Mikuláš (zabezpečovací systém Ul. Školská), č. zmluvy 797/EZS/2015/8, ročné náklady 2 624,86 €; MK Alarm spol. s r. o., Liptovský Mikuláš (požiarny systém Ul. Školská), č. zmluvy 797/EPS/2015, ročné náklady 3 767,18 €; Kone, spol. s r. o., Bratislava (servis výťahu), č. zmluvy 62003784, ročné náklady 1 468,58 €; Hasil, spol. s r. o., Bratislava (revízia požiarnych dverí), na objednávku, ročné náklady 360,00 €; Ing. Zdeněk Pospíšil Liptovský Mikuláš (sadové úpravy), č. zmluvy 39/2015, ročné náklady 3 817,50 €; Komunálna poisťovňa, a. s. Bratislava (poistenie budovy Ul. Školská), č. poistnej zmluvy 6815083801, ročné náklady 6 605,08 €; Elevod, spol. s r. o., Martin (servis meracieho a regulačného systému), č. zmluvy 63/2017, ročné náklady 6 181,92 €; Zuzana Tarnociová T.T. Servis, Sliač (čistenie Božanského pieskovca), na objednávku, ročné náklady 4 500,36 €; Kruták Jozef, Liptovský Mikuláš (čistenie okien a výťahovej šachty), na objednávku, ročné náklady 1 520,00 €; Elevod, spol. s r. o., Martin (servis vzduchotechniky a klimatizácie), č. zmluvy 78/2017, ročné náklady 960,00 €; CS Web, s. r. o., Liptovský Hrádok (servis web stránky), č. zmluvy 101/2016, ročné náklady 974,33 €; CS Web, s. r. o., Liptovský Hrádok (poskytovanie technickej podpory), č. zmluvy 34/2017, ročné náklady 72,00 €; CWS-Boco Slovensko, s. r. o., Bratislava (servis rohoží), č. zmluvy 94/16, ročné náklady 552,96 €; Gajos, s. r. o., Liptovský Mikuláš, (BOZP a PO), č. zmluvy 24/2013, ročné náklady 2 198,27 €; Všeobecná úverová banka, a. s., Bratislava (akceptácia platobných kariet), č. zmluvy 13/2017, ročné náklady 333,06 €.

Celkové ročné náklady servisných zmlúv a objednávok 41 209,72 €.

Kapitálové prostriedky pridelené v roku 2016 boli použité v roku 2017 na maľby stropov historickej budovy v sume 13 230,00 €, ktoré zabezpečila Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, Bratislava.

V časti **MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA A SPOLUPRÁCA S INÝMI INŠTITÚCIAMI** sa v oblasti medzinárodnej spolupráce realizovali nasledovné aktivity:

•Účast' na medzinárodných konferenciách a seminároch:

- **Speleofórum**, Sloup, ČR, 23.04.2017 aktívna (prednáška o slovenských jaskyniach a aktivitách slovenských jaskyniarov v zahraničí, účast': 183 poslucháčov);
- **Seminár geológov múzeí SR a ČR**, Sedmihorky, Český ráj, ČR, 24. – 28.04.2017, aktívna účast' (referát Paleontologické zbierky SMOPaJ);
- **Stretnutie prírodovedných pracovníkov múzeí**, Szombathely, Maďarsko, 27.09. 2017 – 30.09. 2017, aktívna účast' (referát Nové formy múzejnej prezentácie);
- **MUT 2017**, Záhreb, Chorvátsko, 18. – 20.10.2017, aktívna účast' (referát Interactive Approach in the Slovak Museum od Nature Protection and Speleology);
- **Konferencia Hands on!** International Association of Children in Museums, Plzeň – Písek – Praha, ČR, 10.10. – 14.10.2017;
- **CIMUSET 44th Conference 2017** – Technical Heritage & Cultural Identity, Rabat, Maroko, 05. – 08.12.2017, aktívna účast' (referát New Forms and New Themes in Popularization of Scientific Knowledge Following Environment).

Múzeum organizovalo 4 medzinárodné konferencie:

-23. medzinárodné sympóziu o medveďoch jaskynných (ICBS 2017), 04. – 07.10.2017, konané pod záštitou ministra životného prostredia Slovenskej republiky. Sympóziu bolo pripravené v spolupráci s Katedrou geológie a paleontológie PF UK Bratislava a ŠOP SR – SSJ Liptovský Mikuláš. Bolo zamerané na štúdium vyhynutého živočícha – medveďa jaskynného, ale aj iných zástupcov mäsožravcov a megafauny z obdobia poslednej doby ľadovej. Súčasťou sympózia boli terénne exkurzie do Demänovskej a Jánskej doliny, vernisáž výstavy s názvom Lev jaskynný a demonštrácia skenovacieho zariadenia Digitalizačného centra SNP z Banskej Bystrice. Celkovo bolo v 4 blokoch prezentovaných 15 príspevkov 75 autorov z 11 krajín. Za SMOPaJ bol prednesený referát: Zbierky fosílií pleistocénnych veľkých mäsožravcov v SMOPaJ (41 účastníkov).

-Botanické dni 2017, 05. – 09.06.2017, konané pod záštitou MŽP SR. Medzinárodná konferencia bola realizovaná v spolupráci s ŠOP SR – Správa NP Nízke Tatry a Asociáciou múzeí a galérií ČR. Bola zameraná na výmenu skúseností z oblasti botaniky. Súčasťou konferencie boli terénne exkurzie na Veľký bok, do Liptovskej Tepličky a Jánskej doliny. Celkovo bolo prezentovaných 8 referátov 11 autorov z ČR a SR (43 účastníkov).

-Špecifiká tvorby zbierok a zberateľstvo v prírodných vedách, 20.09.2017, konané pod záštitou MŽP SR. Konferencia s medzinárodnou účasťou bola zameraná na teóriu a prax budovania prírodovedných zbierok a ich špecifikáciu a otázky vystavovania CITES-ových druhov v múzeách. Za SMOPaJ bol prezentovaný príspevok: Špecifiká tvorby prírodovedných múzejných zbierok. Celkovo bolo prezentovaných 9 referátov (vrátane 2 referátov zamestnancov MŽP SR) 10 autorov z 3 krajín (32 účastníkov).

-Príroda a jej ochrana v priereze času, 17. – 19.10.2017, konané pod záštitou ministra životného prostredia Slovenskej republiky. Medzinárodná konferencia bola pripravená v spolupráci s Katedrou archívniectva a PVH Filozofickej fakulty UK v Bratislave. Na podujatí odznelo v piatich blokoch 34 príspevkov 36 autorov, ktoré priniesli množstvo nových a interdisciplinárnych pohľadov a informácií o vývoji a histórii ochrany prírody, významných osobnostiach, spolkoch a inštitúciách. Za SMOPaJ boli prezentované referáty: Vplyv niektorých významných osobností na formovanie a vývoj ochrany prírody a Najstaršie chránené územia na Slovensku. Na konferencii sa zúčastnili pracovníci archívov, múzeí, vedeckých ústavov, študenti a pedagógovia vysokých škôl z ČR a SR (75 účastníkov).

Odborná spolupráca bola realizovaná s nasledovnými inštitúciami:

- Památník národného písennictví Praha, Archiv Národného muzea Praha (štúdium archívnych dokumentov a získavanie pramenných informácií o vývoji ochrany prírody a jaskyniarstva na Slovensku);
- Inštitút environmentálnej fyziky Univerzity Heidelberg Nemecko, Národná Taiwanská Univerzita, Roosevelt Rd, Taipei, Taiwan a Geofyzikálny Ústav, University Silesia, Katowice, Poľsko (geochemické, datovacie a geofyzikálne metodiky výskumu);
- Spolupráca s Katedrou histórie Filozofickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (vydanie publikácie The Phenomenon of Býčí Skála Cave – Landscape, Cave and Mankind, 2018);
- Městské muzeum, Nová Paka, Moravské zemské muzeum, Brno (determinácia vzoriek).

Činnosť v organizáciách:

- Stredoeurópska únia technických múzeí MUT;
- ICOM CIMUSET.

Odborná činnosť:

- Kontrola bibliografických záznamov do anotovaná speleobibliografia za roky 2013 – 2014 pre potreby Medzinárodnej speleologickej únie vo Švajčiarsku, tvorba citácií použitej literatúry.
- Terénny výskum speleotém (raritných aragonitových foriem) v jaskyni Emine Bojir Chosar Nižnyj, Krym, Rusko (Geospeleologická expedícia „Čtyr dag 2017“). Hlavným cieľom výskumu bolo zistenie genézy jedinečných foriem aragonitov a pokus interpretovať vývoj jaskyne v skúmanej lokalite (krasová planina Čtyr dag). Všetky študované vzorky budú archivované a stanú sa vlastníctvom múzejného zbierkového fondu. Výsledky budú publikované v karentovanom časopise a budú prezentované vo filmovom dokumente v roku 2018.

Výmena literatúry:

Výmenní partneri: 90 (22 krajín).

Vyexpedované tituly: Slovenský kras roč. 53/1,2, 54/1,2; Naturae tutela roč. 21/1,2.

Na výmenu za naše tituly nám prišlo zo zahraničia 66 periodík, 34 monografií.

- V časti Domáca spolupráca boli realizované nasledovné aktivity:

Účasť na konferenciách a seminároch:

- **Slovakiana a múzeá**, odborný seminár a workshop, ZMS a Múzeum SNP Banská Bystrica, 30.03.2017;
- **XXI. Archívne dni** na tému Osobné fondy (od akvizície po digitalizáciu) s osobitným dôrazom na osobné fondy archivárov alebo Čo nám zostalo po našich predkoch, a čo zostane po nás?!, Slovenská národná knižnica Martin, 23 – 25.05.2017;
- **Etnológ a múzeum XXI r.: Baníctvo v našich múzeách a jeho prezentácia**, Banícke múzeum v Rožňave, ZMS, Etnologická komisia ZMS, Mesto Rožňava, 19. – 21.09.2017, aktívna účasť (referát Prezentácia baníckej histórie v múzeách a muzeálnych inštitúciách Liptova);
- **Múzeá vedy a techniky**, odborná konferencia, Slovenské technické múzeum Košice, 20. – 22.09.2017;
- **Zbrane a munícia v zbierkach múzeí**, odborná konferencia, Vojenské historické múzeum Piešťany, 10. – 11.10.2017, aktívna účasť (referát Zbrane a munícia v zbierke Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva);
- **Minulosť a budúcnosť regionálnych múzeí**, konferencia, Tatranská Lomnica, 31.10.2017, aktívna účasť (referát Špecifiká tvorby prírodovedných múzejných zbierok);
- **Hranice a pohraničia II.**, Ambivalentný charakter pohraničia: centrum a periféria, medzinárodná vedecká konferencia, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 14. – 15.11.2017, aktívna účasť (referát Slovensko-poľské hranice v 20. storočí a ochrana prírody);
- **Celoživotné vzdelávanie v knihovníckej profesii**, Slovenská národná knižnica Martin, 15.11.2017;

- **Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku**, konferencia, Banská Bystrica, 23. – 24.11.2017;
- **Mykologický seminár**, Botanický ústav SAV, Bratislava, 06.12.2017.

Odborná spolupráca bola realizovaná s nasledovnými inštitúciami:

- ŠOP SR – SSJ Liptovský Mikuláš, SSS (prieskum a dokumentácia krasových javov Slovenska, spracovanie štruktúrnych meraní, lokalizovanie jaskýň a ich ochrana);
- ŠOP SR, SZOPK (príprava a realizácia TOP 2017 a Odbornej konferencie Klubu seniorov OP na Slovensku);
- ŠOP SR Banská Bystrica, KPÚ Žilina (podklady pre evidenciu výnimiek zo zákona pre terénny výskum);
- ŠOP SR Banská Bystrica (správa archívu ŠOP SR, fotodokumentácia, preberanie dokumentov, výmena literatúry);
- SSS (budovanie Národnej databázy jaskýň);
- Správy CHÚ ŠOP SR, kultúrne inštitúcie Slovenska (výmena výstav);
- Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – Krajské stredisko v Žiline, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, Spojná škola internátna pre slabozrakých a nevidiacich v Levoči (príprava výstav z cyklu Fragmenty z prírody);
- Spojená škola – špeciálna škola v Liptovskom Mikuláši, Špeciálno-pedagogické centrum v Liptovskom Mikuláši (príprava výstav z cyklu Príroda našimi očami);
- Mestský úrad Liptovský Mikuláš, Múzeum Janka Kráľa Liptovský Mikuláš, Dom Matice slovenskej Liptovský Mikuláš, Informačné centrum Mesta Liptovský Mikuláš, Klaster Liptov, Združenie cestovného ruchu Pavčina Lehota, kultúrne inštitúcie v rámci Slovenska (propagácia múzea);
- Univerzita 3. veku pri Akadémii ozbrojených síl M. R. Štefánika Liptovský Mikuláš (prednáškové cykly, exkurzie);
- AÚ SAV Spišská Nová Ves, SSS (poskytovanie informácií z NDJ odbornej verejnosti);
- Katedra archívnictva, Filozofická fakulta, UK Bratislava (konzultácie pri riešení študentských prác, príprava exkurzie pre študentov, príprava konferencie Príroda a jej ochrana v priereze času príprava konferencie Špecifiká tvorby zbierok a zberateľstvo v prírodných vedách);
- Múzeum vo Svätom Antone (spolupráca pri organizovaní Dní sv. Huberta, spolupráca pri činnosti Prírodovednej komisie);
- Spoločnosť slovenských archivárov Bratislava (zostavenie zborníka z XIX. Archívnych dní, príspevky do časopisu Fórum archivárov);
- Metodický kabinet SNM Bratislava (konceptia akvizičnej činnosti, evidencia pri nadobúdaní zbierok, školenia v programovom nástroji ESEZ 4G, nové funkcionality centrálnej databázy);
- Múzeum SNP Banská Bystrica a Digitalizačné centrum Banská Bystrica (konzervovanie a digitalizácia zbierok, prezentácia digitalizovaných zbierok);
- Národné lesnícke centrum Zvolen (obstarávanie skenov reliéfu systémom Lidar);
- Ústav vied o Zemi SAV v Banskej Bystrici (geochemické, datovacie a geofyzikálne metodiky výskumu);
- Archív Pamiatkového úradu SR Bratislava (štúdium archívnych dokumentov, virtuálne sceľovanie archívneho fondu SÚPSOP-u – časť OP);
- Archív Matice slovenskej v Martine (štúdium osobného fondu Jána Volku-Starohorského, práca v Akvizičnej komisii MS);

- Literárny archív SNK v Martine (štúdium osobného fondu Jána Volku-Starohorského, získanie digitálnych kópií do Archívu SMOPaJ);
- Stredná odborná škola lesnícka Banská Štiavnica (príprava podujatia Lesnícky deň);
- Múzeum TANAP-u, Tatranská Lomnica (konzultácie pri výskumných úlohách, spolupráca pri činnosti Prírodovednej komisie);
- Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen (poskytovanie zbierok do expozícií);
- ZOO Bojnice (organizovanie podujatí environmentálneho vzdelávania);
- Správa NP NAPANT (organizovanie podujatí Botanické dni a Stretnutie prírodovedcov, spolupráca pri nadobúdaní zbierok);
- Múzeum Andreja Kmeťa Martin, Stredoslovenské múzeum Banská Bystrica, Botanická záhrada Blatnica, Archeologický ústav SAV Nitra, Východoslovenské múzeum Košice, SNM Bratislava, Botanický ústav SAV Bratislava, Prírodovedecká fakulta UK – Katedra geológie a paleontológie, Katedra mineralógie, Katedra ekológie, Katedra krajinej ekológie (spolupráca pri determinácii zbierok);
- Digitalizačné centrum Múzea SNP Banská Bystrica (poskytovanie digitalizovaných záznamov);
- Ústredným výborom SZOPK v Prievidza (organizácia TOP 2017 a Odbornej konferencie Klubu seniorov ochrany prírody na Slovensku);
- Obvodná poľovnícka komora (organizácia Dňa poľovníckej kynológie).

Činnosť v organizáciách:

- Predstavenstvo Zväzu múzeí na Slovensku;
- Členstvo v Odbornej sekcii pre vzdelávanie a výchovu v múzeách ZMS;
- Členstvo v Akvizičnej komisii Matice slovenskej v Martine;
- Členstvo v KTZ Múzea Spiša Spišská Nová Ves;
- Členstvo v KTZ Múzea TANAP-u Tatranská Lomnica;
- Predsedníctvo v Prírodovednej komisii pri ZMS.

Zapožičanie výstav:

Zapožičaných bolo 16 výstav 9 inštitúciám (átrium MŽP SR, rezortné organizácie MŽP SR múzeá, kultúrne inštitúcie Slovenska), tržba 128,00 €, počet návštevníkov 7 964.

Výmena literatúry:

Výmenní partneri: 72

Boli vyexpedované tituly Slovenský kras roč. 53/1,2, Slovenský kras roč. 55/1,2; Naturae tutela roč. 21/1,2, Sinter roč. 25 a povinné a autorské výtlačky celej edičnej činnosti múzea za rok 2017.

Múzeum zorganizovalo 3 domáce podujatia:

• 53. Tábor ochrancov prírody TOP 2017 bol organizovaný v spolupráci so ŠOP SR – Správa NP Malá Fatra, Ústredným výborom SZOPK v Prievidza a Obcou Terchová a uskutočnil sa v dňoch 09. – 14.07.2017 v kempingu Belá – Nižné Kamence (Malá Fatra). Na podujatí sa zúčastnili dobrovoľní a profesionálni ochrancovia prírody z ČR a SR. Účasť: 91.

•23. Odborná konferencia Klubu seniorov ochrany prírody na Slovensku bola organizovaná v spolupráci s Ústredným výborom SZOPK v Prievidza a sa uskutočnila v dňoch 12. – 13. 10.2017 v Terchovej. Stretnutie sa konalo pri príležitosti 150. výročia narodenia Karola Kaána (1867–1940), zakladateľa ochrany prírodných pamiatok v Uhorsku a iniciátora prvého pamätníka Jozefa Dekreta Matejovie v Dolnom Jelenci (1913). Účasť: 37.

•Festival múzeí Slovenska, sa uskutočnil v spolupráci so ZMS, Mestom Liptovský Mikuláš a Múzeom J. Kráľa Liptovský Mikuláš v dňoch 26. – 27.06.2017 na Námestí osloboditeľov v Liptovskom Mikuláši a priestoroch SMOPaJ. Podujatie každoročne realizované v jednom z členských múzeí ZMS bolo spojené s odbornou konferenciou na tému Nové témy a nové formy v múzejníctve 21. storočia, na ktorej bolo prezentovaných 5 referátov 5 autorov. Za SMOPaJ bol prednesený referát: Nové formy a nové témy v múzejníctve. Účasť: 200 múzejníkov z 31 múzeí Slovenska.

Nad rámec PHÚ boli zorganizované podujatia:

- Slávnostná inaugurácia 10-eurovej mince v spolupráci so ŠOP SR za prítomnosti guvernéra národnej banky Slovenska, 13.02.2017;
- Slávnostné sprístupnenie zreštaurovaných nástenných malieb na klenbách historickej budovy múzea, národnej kultúrnej pamiatky, za účasti ministra ŽP, 07.06.2017.

V časti **INÉ** bol zabezpečovaný:

•Prevádzkový servis, ekonomický servis, činnosť sekretariátu, réžie mimo PHÚ, čo predstavovalo zabezpečenie chodu organizácie vo vzťahu k ekonomike organizácie, personálnym otázkam, projektom, vybavovaniu bežnej agendy a správy budov a zariadení.

g) Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

SMOPaJ je špecializované múzeum na ochranu prírody vrátane jaskyniarstva a otázok životného prostredia. Svoje úlohy rieši podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 206/2009 Z. z.“), podľa zákona č. 543/2002 Z. z., podľa zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov.

a) Pre ústredný orgán múzeum zabezpečilo:

• prezentáciu 2 výstav v priestoroch átria MŽP SR: Speleofotografia 2017 (16. – 31.01.2017) a Kroky v čase (09. – 13.01.2017);

- vedenie ŠZ vrátane aktualizácie databázy a pripojenia digitálnych skenov listín ŠZ v počte 96 ks a sprístupnenie informácií zo ŠZ v podobe štatistických prehľadov a aktualizácií;
- vedenie Národnej databázy jaskýň SR;
- vypracovanie 31 tlačových informácií a 10 tlačových správ o podujatiach múzea;
- účasť na Dni otvorených dverí na MŽP SR formou 5 aktivít: Poznávanie tajomstiev rozličných foriem kalcitu; Jedno chemické zloženie v rôznorodých podobách výskytu (kryštálová drúza, vápenec, travertín, jaskynná výzdoba); Poznávanie vybraných druhov lesných drevín; Určovanie jedlých, nejedlých a jedovatých húb na základe modelov; Poznávanie lebiek a stôp stavovcov (13.05.2017);
- seminár Envirohry 2017, ktorý zastrešovala Komisia MŽP SR pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu (22 účastníkov).

b) Pre partnerské organizácie múzeum zabezpečilo:

- vzdelávacie programy pre MŠ, ZŠ, SŠ, ŠŠ v rámci environmentálneho vzdelávania, 22 platených prednášok (428 účastníkov);
- vzdelávacie programy v expozíciách múzea z projektu zo ŠF v počte 57 (1 138 účastníkov);
- prípravu žiakov na biologické olympiády (31 žiakov);
- Eko dni jar, 39 prednášok, na 7 školách (1 027 účastníkov);
- prezentáciu múzea formou výstavného stánku v rámci výstavy Mladý tvorca na výstavisku Agrokomplex v Nitre (26. – 28.04.2017);
- realizáciu 23. medzinárodného sympózia o medvedoch jaskynných (ICBS 2017), pod záštitou ministra ŽP SR, v spolupráci s Katedrou geológie a paleontológie PF UK Bratislava a ŠOP SR – SSI Liptovský Mikuláš (04. – 07.10.2017), 41 účastníkov;
- realizáciu medzinárodnej konferencie Botanické dni 2017, pod záštitou MŽP SR, v spolupráci s ŠOP SR – Správa NP Nízke Tatry a Asociáciou múzeí a galérií ČR (05. – 09.06.2017) 43;
- realizáciu konferencie s medzinárodnou účasťou Špecifiká tvorby zbierok a zberateľstvo v prírodných vedách, pod záštitou MŽP SR (20.09.2017), 32 účastníkov;
- realizáciu medzinárodnej konferencie Príroda a jej ochrana v priereze času, pod záštitou ministra ŽP SR, v spolupráci s Katedrou archívnictva a PVH Filozofickej fakulty UK Bratislava (17. – 19.10.2017), 75 účastníkov;
- propagáciu múzea na Otvorení letnej turistickej sezóny v Aquaparku Tatralandia v Liptovskom Trnenci (21.06.2017);
- realizáciu 53. Tábora ochrancov prírody TOP 2017 v spolupráci so ŠOP SR – Správa NP Malá Fatra, Ústredným výborom SZOPK v Prievidzi a Obcou Terchová konaného v kempingu Belá – Nižné Kamence, Malá Fatra, (09. – 14.07.2017), 91 účastníkov;
- realizáciu 23. odbornej konferencie Klubu seniorov ochrany prírody na Slovensku v spolupráci s Ústredným výborom SZOPK v Prievidzi konanej v Terchovej (12. – 13. 10.2017), 37 účastníkov;
- realizáciu Festivalu múzeí Slovenska v spolupráci so ZMS, Mestom Liptovský Mikuláš a Múzeom J. Kráľa Liptovský Mikuláš konaného v Liptovskom Mikuláši, ktorý bol spojený s odbornou konferenciou na tému Nové témy a nové formy v múzejníctve 21. storočia (26. – 27.06.2017), 200 účastníkov;
- slávnostnú inauguráciu 10-eurovej mince v spolupráci so ŠOP SR za prítomnosti guvernéra národnej banky Slovenska (13.02.2017);

- slávnostné sprístupnenie zreštaurovaných nástenných malieb na klenbách historickej budovy múzea, národnej kultúrnej pamiatky, za účasti ministra ŽP (07.06.2017);
- akreditovaný program kontinuálneho vzdelávania Ochrana prírody a krajiny vo výučbe prírodovedných predmetov na ZŠ a SŠ, 11 účastníkov;
- Metodický seminár pre učiteľov na PF UK Bratislava a v SMOPaJ Liptovský Mikuláš, v rámci ktorého sa konali prednášky na témy: Fotosyntéza a Základy dedičnosti (06.09.2017 a 10.11.2017), 21 účastníkov;
- prezentáciu v rámci Večera príležitostí na PF UK Bratislava dňa zameraného na spájanie študentov vysokých škôl s praxou (07.11.2017);
- vedenie ŠZ (úradná evidencia CHÚ a CHS SR) a vedenie národnej databázy jaskýň, návštevnosť internetovej stránky ŠZ bola 41 600 relácií (návštev), 29 586 používateľov, 145 282 zobrazení webových stránok štátneho zoznamu;
- cyklus prednášok pre Univerzitu 3. veku pri Akadémii ozbrojených síl M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši v oblasti environmentálneho vzdelávania, 428 účastníkov;
- prezentáciu na podujatí Detské dni sv. Huberta v spolupráci s Múzeom vo sv. Antone (15. – 16.06.2017), prezentáciu na podujatí v rámci mesiaca lesov pre Strednú lesnícku školu v Banskej Štiavnici (27.04.2017), prezentáciu na Dňoch poľovníckej kynológie (30.04.2017), celkovo 4 461 účastníkov.

c) Pre širokú verejnosť múzeum zabezpečilo:

- podujatia: Prebúdžanie jari – remeselnícke variácie (05.04.2017), Nové tajomstvá starého kláštora v rámci Noci múzeí a galérií (20.05.2017), Stavanie vtáčích búdok a krmidiel (14. – 15.12.2017), Remeselnícke variácie Vianoc – Advent 2017 (06. a 07.12.2017), celkovo 2 058 účastníkov;
- výstavy: Ekofotografia 2017 (16.11. 2017 – 11.01.2018), NATURA 2000 (10.07. – 13.09.2017), Bionika (14.09. – 13.10.2017), Príroda a jej ochrany v priereze času (17.10. – 16.11.2017), Obrázky z prírody (17.01. – 31.01.2017), XV. Fragmenty z prírody – Čo ukrýva jaskyňa (22.11.2017 – 16.01.2018), XIV. Príroda Našimi očami (22.11.2017 – 16.01.2018), 1 725, Zaviaty svet praveku (01. – 26.02.2017), Fascinujúci svet hmyzu (03.03. – 24.04.2017), Žijem na strome a je mi dobre (03. – 29.05.2017), Lev jaskynný (04.10. – 16.11.2017), Kroky v čase (01. – 30.06.2017), celkovo 2 828 návštevníkov.
- eko a speleo večery: Domica – výnimočná jaskyňa v Slovenskom krase (30.01.2017), Island (08.03.2017), Krásy a zaujímavosti Slovinska (24.04.2017), Ekologické otázky súčasnej Indie (11.05.2017), Na lyžiach po Urale (12.07.2017), Vedecké potulky po Taiwane (31.08.2017), Vnútoraná delta rieky Okavango (28.09.2017), Čo sa dnes robí v labáku (23.10.2017), Jaskyniarska výprava na Sachalin (27.11.2017), Tajomstvá v starých filmoch ukryté (14.12.2017), celkovo 297 účastníkov.
- realizáciu podujatí spojených s cyklom prednášok a workshopov k významným dňom ŽP: Svetový deň mokradí, Svetový deň vody, Svetový deň vtáctva, Svetový deň Zeme, Medzinárodný deň múzeí a galérií, Svetový deň ŽP, Dni európskeho kultúrneho dedičstva, Svetový deň zvierat, Svetový deň chôdze, Európsky týždeň vedy a techniky, celkovo 2 843 účastníkov;
- Detský letný tábor – Malí ochranári (07. – 11.08.2017), 34 účastníkov;
- Deň otvorených dverí archívu SMOPaJ (20.04.2017), 168 účastníkov;
- Čítanie z archívu knižnice SMOPaJ zamerané na osobnosť J. Volku-Starohorského (27.09.2017), 20 účastníkov;

- hubársku a bylinkársku poradňu, v rámci ktorej múzeum poskytlo služby 61 návštevníkom;
- výpožičné služby knižnice: bolo vybavených 1 247 výpožičiek, z toho 728 absenčných, 513 prezenčných a 16 MVS, bolo zaregistrovaných 57 čitateľov, z toho 31 interných, 26 externých, bolo vybavených 122 bibliografických informácií, boli vypracované 2 rešerše;
- sprístupňovanie archívnych fondov a zbierok: bolo zaevidovaných 151 bádateľských návštev, z toho 102 externých, 49 interných, bolo vybavených 418 výpožičiek, z toho 50 absenčných, 368 prezenčných, zaregistrovaných bolo 46 bádateľov, z toho 32 externých, 14 interných, vypracovaných bolo 350 rešerší;
- poskytovanie informácií zo ŠZ a NDJ;
- poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov – boli vybavené 4 žiadosti týkajúce sa informácií o múzejných a archívnych zbierkach;

Použité skratky:

AÚ SAV – Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied

BOZP – bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

CO – civilná obrana

CVČ – Centrum voľného času

ČR – Česká republika

DSS – domov sociálnych služieb

EF – Environmentálny fond

EÚ – Európska únia

ESEZ – elektronický systém evidencie zbierok

EV – environmentálne vzdelávanie

Ev. č. – evidenčné číslo

GPS – Global Position System

CHA – chránený areál

CHKP – chránená krajinná pamiatka

CHS SR – chránené stromy Slovenskej republiky

CHÚ – chránené územie

ICOM CIMUSET – Medzinárodná rada múzeí, Medzinárodný výbor pre múzeá a zbierky zamerané na vedu a technológie

Inv. č. – inventarizačné číslo

IS – informačné systémy

JTSK - Jednotná trigonometrická sieť katastrálna

KIMS – Komplexný informačný systém

KTZ – Komisia pre tvorbu zbierok

KPÚ – Krajský pamiatkový ústav

MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

MS – Matica slovenská

MUT - Stredoeurópska únia technických múzeí

MVS – medziknižničný výpožičná služba
MŠ – Materská škola
MŠVVaŠ SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NDJ – Národná databáza jaskýň
NLC – Národné lesnícke centrum
NP – Národný park
NPP – národná prírodná pamiatka
NPR – národná prírodná rezervácia
NR SR – Národná rada Slovenskej republiky
OcCHÚ – obecné chránené územie
OP – ochrana prírody
OP KŽP – Operačný program Kvalita životného prostredia
OS – oblastná skupina
PF – Prírodovedecká fakulta
PHM – pohonné hmoty
PHÚ – plán hlavných úloh
PO – požiarna ochrana
PP – prírodná pamiatka
PR – prírodná rezervácia
PVH – pomocné vedy historické
SAV – Slovenská akadémia vied
SAŽP – Slovenská agentúra životného prostredia
SEPaP – Sekcia environmentálnych programov a projektov
SMOPaJ – Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
SNK – Slovenská národná knižnica
SNM – Slovenské národné múzeum
SO – stredné odborné (vzdelanie)
SOPBaK – Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny
SR – Slovenská republika
SSJ – Správa slovenských jaskýň
SSS – Slovenská speleologická spoločnosť
SŠ- stredná škola
SÚPSOP – Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody
SZOPK – Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny
ŠF – štrukturálne fondy
ŠOP SR – Štátna ochrany prírody Slovenskej republiky
ŠPC – špeciálno-pedagogické centrum
ŠŠ – špeciálna škola
ŠZ – štátny zoznam osobitne chránených druhov krajiny a prírody
TANAP – Tatranský národný park
THP – technicko-hospodársky pracovník
TU – Trnavská univerzita
UMB – Univerzita Mateja Bela
UPJŠ – Univerzita P. J. Šafárika
ÚEV – územie európskeho významu

UK – Univerzita Komenského
VO – verejné obstarávanie
VŠ – vysoká škola
WGS -World Geodetic System
Z – základné (vzdelanie)
ZMS – Zväz múzeí na Slovensku
ZŠ – základná škola
ŽP – životné prostredie